Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XIII Nr. 21 | Vineri 31 mai 1957 | 4 PAGINI, 25 BANI

Zece zile pe care nu le vom uita

Cel dintîi lucru pe care aș vrea să-l fac, prin intermediul gazetei dumneavoastră, este să mulțumesc din inimă, în numele delegației și al meu personal, organizatorilor Decadei, întregului popor romîn care a participat cu atîta însuflețire la manifestările ei, transformînd-o într-o adevărată sărbătoare a prieteniei dintre țările noastre. Vă rog să mă credeți, că nu este o introducere de circumstanță, ci expresia sentimentelor noastre, ale membrilor delegației, expresia emoției puternice de care am fost stăpîniți în tot timpul ședерii în minunata dumneavoastră țară.

S-a încheiat Decada culturii R.S.F.S.R. Cu acest prilej, un redactor al gazetei noastre s-a adresat lui Evgheni Ivanovici Afanasenko, conducătorul delegației oamenilor de cultură care ne-a vizitat țara, rugîndu-l să ne împărtășească impresiile culese în timpul șederii în Romînia.

Decada culturii R.S.F.S.R., — ca și cele precedente, închinate culturii Ucrainei și Moldovei Sovietice — au adus o contribuție efectivă la dezvoltarea prieteniei, a cunoașterii reciproce dintre poporul romîn și poporul sovietic.

Întregul program al Decadei: conferințele pe diverse teme privind R.S.F.S.R., galele de filme și repertoriile teatrale speciale, spectacolele de cîntece și dansuri, concertele de muzică simfonică rusă, ca și multe altele, au oferit poporului romîn posibilitatea de a cunoaște mai bine realizările științei, literaturii, artei ruse, rezultatele obținute de vecinul și prietenul său în opera de construire a comunismului.

În zilele — din păcate atît de puține la număr — pe care le-am petrecut în mijlocul dumneavoastră, am vizitat cîteva oraș — București și Cluj, Sibiu și Orașul Stalin, Sinaia și Constanța, am fost în uzine și universități, în școli, în gospodării colective și pretutindeni am văzut lucruri interesante, succese remarcabile, un popor harnic și entuziast.

Vreau să mă folosesc de acest prilej pentru a exprima stima și admirația tuturor membrilor delegației față de intensa viață științifică și artistică a țării dumneavoastră. Cu ocazia vizitelor pe care le-am făcut la Academie și filialele ei, la diversele institute de învățămînt superior, cu ocazia întîlnirilor avute cu oameni de știință romîni, am luat cunoștință de interesantele cercetări încununate de succes care se efectuează în diferite domenii ale științei, de planurile grandioase pe care și le propun oamenii de știință romîni pentru viitor.

Sînt un mare admirator al artei naționale, indiferent cărui popor îi aparține. La București am avut plăcuta surpriză să vizionez două spectacole legate de momente importante din viața artistică a Romîniei. Este vorba de piesa „Matei Millo" a dramaturgului Mircea Ștefănescu, închinată începutului teatrului romînesc și de baletul „Călin" inspirat de minunatul și gingașul poem eminescian. Am admirat deopotrivă frumusețea tradițiilor cît și măiestria interpretării. Am ascultat cîntecele populare romînești pline de vigoare și poezie, am urmărit jocurile vioaie, atît de caracteristice veselului popor romîn. M-am entuziasmat în fața bogatelor colecții de artă pe care le posedă numeroasele muzee din țara dumneavoastră... Toate acestea au produs asupră-mi o impresie ce nu se va șterge niciodată.

După cum vie va rămîne în amintirea noastră și întîlnirea cu țăranii colectiviști din gospodăria agricolă Luna de Jos, regiunea Cluj. Am fost întîmpinați aici cu pîine și sare de cel mai bătrîn colectivist, moș Ion Tătaru. Gestul acesta a fost pentru noi cu atît mai mișcător cu cît el intră și în tradițiile poporului nostru.

Deși relatarea mea se apropie de sfîrșit, îmi dau seama că am dezvăluit de fapt, doar o mică parte din noianul de impresii și sentimente cu care ne întoarcem la noi în țară.

În încheiere aș vrea să folosesc o expresie rusească, cu toate că știu că este intraductibilă. Vreau să spun încă o dată BOLȘOE SPASIBO organizatorilor Decadei, prietenilor romîni de care zilele petrecute printre ei ne-au apropiat și mai mult.

SIMBOL

Cine spunea că marile sentimente sînt mute?

În orice caz, poporului acest aforism nu i se potrivește. Poporul s-a priceput din totdeauna să-și exprime în chip deplin simțămintele. Întregul nostru folclor — cu doinele și cîntecele de jale, cu baladele vitejești și cîntecele pătimașe de iubire, mărturisește cu tărie acest adevăr.

Nu, marile sentimente — sentimentele autentice, nu sînt mute. Poporul a știut și știe să-și exprime de minune simțămintele. Așa cum a dovedit-o și cu prilejul Decadei culturii R.S.F.S.R.

Acum, la capătul acestor zile, avem temei s-o spunem: a fost o explozie a sufletului popular. O mare o imensă sărbătoare a prieteniei.

Reporterii de ziare — acești cronicari moderni ai zilelor noastre — au căutat să redea șirul lung al faptelor Decadei, în toată bogăția lor. Din relatările lor — din păcate prea sumare uneori — știm că în aceste zile cîntecul, jocul și versul, cuvîntul inspirat al poeziei au răsunat pe întreg cuprinsul țării. Despre toate acestea, ca și despre bogata fantezie, despre imaginația și bunul gust pe care le-a dovedit și cu acest prilej poporul — s-a scris și merită fără îndoială să se mai scrie.

Aici, în cadrul acestor însemnări sumare, un alt aspect l-am dori reliefat. Ne gîndim, anume la faptul că dincolo de sensul adînc al fiecărui amănunt luat în parte, serbările Decadei au avut și au valoarea unui imens simbol, de o mare forță și frumusețe poetică. Scriind aceste rînduri prin fața ochilor ni se perindă crîmpeie din filmul Decadei. Revedem piețele marilor orașe invadate de mulțimile dornice să se bucure de armoniile cîntecului și jocului.. Sălile arhipline ale teatrelor sorbind fiecare cuvînt, fiecare replică a actorilor. Librăriile și bibliotecile mai pline decît oricînd de îndrăgostiții slovei tipărite... Imagine după imagine se succede, închipuind pe nesimțite tabloul impresionant al unui întreg popor ce sărbătorește în cîntec și joc, în versul inspirat al poeților o mare cultură, o trainică și străveche prietenie...

...Un imens simbol, de o mare forță și frumusețe poetică. Și într-adevăr: oare n-au visat poeții din toate timpurile la vremea cînd în locul războinicilor popoarele vor sărbători ca pe adevărați și nepieritori eroi marile figuri ale culturii cînd în locul vrajbei și urii, în piețele orașelor vor răsuna înflăcărate cuvinte de prietenie între popoare?

Acesta ni se pare înțelesul cel mai de preț care se desprinde din desfășurarea celor zece zile consacrate culturii ruse.

Nu, marile sentimente nu sînt mute.

Victor Rusu

Moscova. Strada Kalinin

SVERDLOVSK 1957

Impresii dintr-o călătorie în cetatea de foc a Uralului

În această primăvară capricioasă am petrecut cîteva săptămîni în Uniunea Sovietică, împreună cu alți cîțiva reprezentanți ai Uzinelor „23 August", ca oaspeți ai metalurgiștilor sovietici. Obiectivul principal al călătoriei noastre a fost marea uzină constructoare de mașini grele din Ural, vestita Uralmașzavod din orașul Sverdlovsk, unde am petrecut patru zile. Doar patru zile... Dar impresiile noastre din acest foarte scurt popas au fost atît de puternice, încît oricum vom încerca să le relatăm, ni se va părea că minimalizăm realitatea, că nu reușim să o prezentăm în toată amploarea ei.

Am văzut în curtea uzinei un monument cu totul neobișnuit: un tanc. Dar nu unul cioplit în piatră sau turnat în bronz. Nu, un tanc adevărat... Gazdele ne-au spus povestea lui. Acesta este ultimul tanc fabricat la Uralmașzavod la sfîrșitul războiului, și n-a mai apucat să fie trimis pe front. Făuritorii lui, bucuroși pentru prima oară că au făcut un lucru inutil, l-au suit pe un soclu, după care, răsuflînd ușurați, s-au apucat cu și mai multă însuflețire de cu totul alte treburi.

Au început să construiască excavatoare cu cupa de patru metri cubi. De-a lungul anilor acestea au tot crescut, iar astăzi la Uralmașzavod se construiesc gigantice excavatoare pășitoare a căror cupă de 14 m.c. este atîrnată la capătul unui braț lung de [illegible] m. În sala mașinilor a acestui uriaș săpător funcționează un pod rulant, ca cele din halele oricărei uzine și 40 de motoare electrice cu o putere totală de 7.000 de kilowați.

Oare aceasta să fie o limită în construcția de mașini?

La această întrebare constructorii din Ural răspund prin studiile și pregătirile pe care le fac acum, în vederea proiectării unui excavator cu săgeata de 100 m și cupa de 25 m.c.! Vă veți întreba, probabil, dacă nu cumva aceasta se cheamă... gigantomanie. Dar prin calcule foarte simple se poate dovedi că nu: folosirea acestui gigant costă mai puțin decît săpăturile executate de excavatoare cu cupa de 3 m.c. El sapă și transportă 25 de metri cubi de pămînt la aproximativ 150 de metri, în nu mai mult de 60 de secunde. Și apoi nu mai trebuie să construiești, ca în cazul excavatoarelor obișnuite, o cale ferată îngustă, nu mai e nevoie de locomotive și vagoane. Un singur gigant săpător de acest fel va putea efectua într-un an un volum de lucrări egal cu totalul lucrărilor de terasament executate odinioară la Dneprostroi...

Și spațiul s-au lărgit, în ultimii ani, hotarele creației metalurgiștilor din Ural. Noile laminoare mari fabricate aici sînt trimise în China sau India — la combinate metalurgice construite cu ajutorul muncitorilor și inginerilor sovietici.

Dar nu numai la atîta se mărginesc legăturile Uralmașului cu lumea. Aici vin mereu mulți vizitatori din toate țările, și vin mai ales reprezentanți ai metalurgiștilor din țările socialiste, pentru a învăța. Ca și pentru alții, vizita la Sverdlovsk n-a însemnat pentru noi numai uimire și încîntare, ci ne-a lăsat învățăminte prețioase, a căror înfăptuire la uzina noastră va avea bune urmări asupra producției și condițiilor de muncă. Iată cîteva din ele.

La Uralmașzavod am văzut cum la turnătorie se pot introduce instalații de mică mecanizare relativ simple și foarte ieftine, dar foarte folositoare. Acum, datorită îndrumărilor și documentației tehnice oferite cu atîta bunăvoință de noii noștri prieteni din Sverdlovsk, vom putea construi și la noi astfel de instalații care ușurează mult munca de dezbatere a pieselor turnate, transportul pămîntului de formare etc. Tot la turnătorie, vom introduce un procedeu nou de uscare rapidă și mai ieftină a formelor, cu ajutorul bioxidului de carbon și al sticlei solubile. Încercările care s-au făcut îndată după întoarcerea noastră din U.R.S.S. au dat rezultate încurajatoare. Tot la Sverdlovsk, am aflat lucruri deosebit de interesante în legătură cu una dintre cele mai noi cuceriri ale tehnicii — turnarea în vid a oțelului.

Vom construi și noi un manipulator mecanic pentru forjă, asemănător celui pe care l-am văzut la Uralmașzavod. Această mașină, condusă de un operator adăpostit într-o cabină unde este ferit de dogoare, apucă cu cleștile sale țagle oricît de mari, înroșite în foc, le transportă la ciocan, le întoarce în timpul forjării, — scutindu-i pe oameni de o muncă foarte grea.

Ceea ce ne-a impresionat cel mai mult pe noi — reprezentanții unei mari întreprinderi metalurgice — a fost, însă, exemplara organizare a procesului de producție.

Uzina este vestită și prin aceea că, perfecționînd mașinile sale unicale, grăbește în același timp dezvoltarea tehnicii și creșterea producției în multe ramuri ale economiei naționale. Instalația pentru forarea de puțuri verticale, construită aici, promite o adevărată cotitură în exploatarea minelor. Chiar la Uralmașzavod, printre nenumăratele noutăți tehnice — începînd cu folosirea izotopilor radioactivi în controlul operațiilor și terminînd cu turnarea oțelului în uriașele camere cu vid, atrag atenția mașini nemaiîntîlnite, fabricate chiar în uzină.

Voi încheia cu o cifră care spune atît de mult, încît nu mai are nevoie de comentarii: la Uralmașzavod, din fiecare 25 de salariați — unul este inginer.

Constantin Putinică

ÎNTREBARE

În piesa „Baia" a lui Maiakovski există un personaj, pe nume Ivan Ivanovici, care personifică ignoranța. Pînă aici lucrul e — ca să zicem așa — de notorietate publică. Dar dorind să-i lămurească pe cititorii romîni asupra caracteristicilor intelectuale ale lui Ivan Ivanovici, redactorul volumului de „Teatru" de Maiakovski, recent apărut în librării, a dat o explicație care ne-a încurcat toate noțiunile.

În piesa lui Maiakovski, Ivan Ivanovici spune într-un loc, fără înțelegere: „Am fost la „Unchiul Turbinilor". În subsolul paginii în care se află această propoziție, redactorul cărții s-a crezut însă obligat să adauge: „Personajul incurcă titlurile a două piese de teatru: „Unchiul Vanea" de A. P. Cehov și „Neamul Jurbinilor" — (devenit, în gura lui Ivan Ivanovici, Turbinilor) — de V. Kocetov."

Mai întîi și într-i, după cît se pare, „Neamul Jurbinilor" nu-i o piesă de teatru, ci un roman. În al doilea rînd, romanul a fost scris la mai bine de 20 de ani după piesa lui Maiakovski. Cum ar fi putut oare atunci să pomenească Ivan Ivanovici de „Neamul Jurbinilor"?

Nu-i cumva vorba chiar de piesa „Neamul Turbinilor" de Bulgakov, care a devenit în gura redactorului „Neamul Jurbinilor" de Kocetov?

Asta-i întrebarea.

Cursa pentru primul loc

Luînd cuvîntul în ziua de 22 mai 1957, la Leningrad, la Conferința lucrătorilor din agricultura regiunilor și republicilor autonome din nord-vestul R.S.F.S.R., N.S. Hrușciov a spus că există toate condițiile pentru ca, încă în decursul actualului cincinal, U.R.S.S. să ajungă și să întreacă S.U.A. în ce privește producția de carne, grăsimi și lapte pe cap de locuitor. Cei prezenți la Conferință au primit cu însuflețire cuvintele primului secretar al C.C. al P.C.U.S., exprimîndu-și hotărîrea de a depune toate eforturile pentru îndeplinirea acestei sarcini de onoare.

Discursul rostit de N.S. Hrușciov la Leningrad a stîrnit un larg răsunet în întreaga lume. Ziarele de cele mai diferite orientări au publicat la loc de cinste informații, expuneri și comentarii în legătură cu întrecerea economică pașnică propusă din nou de U.R.S.S. Numeroase ziare subliniază acel pasaj din cuvîntare în care N. S. Hrușciov afirmă că victoria Uniunii Sovietice în cursa economică va avea un efect mai puternic decît bomba cu hidrogen.

În întrecerea economică pașnică, Uniunea Sovietică a înregistrat un ritm de creștere a producției cu mult mai rapid decît ritmul înregistrat de oricare din țările capitaliste. Nu vom intra în amănunte, — datele și cifrele respective sînt bine cunoscute. Vom aminti doar că în decursul celui de al 5-lea plan cincinal, ritmul mediu anual al creșterii producției industriale a U.R.S.S. a fost de peste trei ori mai rapid decît în S.U.A. și de 3,8 ori mai rapid decît în Anglia. În același ritm rapid, neîntîlnit în țările capitaliste, a crescut și crește în U.R.S.S. producția pe cap de locuitor. În decursul cincinalului precedent, producția pe cap de locuitor a crescut la fontă cu 60 la sută, la oțel cu 52 la sută, la cărbuni cu 37 la sută, la petrol cu 72 la sută, la țesături de bumbac cu 40 la sută etc. În ceea ce privește nivelul producției pe cap de locuitor, Uniunea Sovietică se găsește încă, în momentul de față, în urma principalelor țări capitaliste. Victoria deplină în întrecerea cu capitalismul pune în fața poporului sovietic sarcina ajungerii din urmă și întrecerii țărilor capitaliste și din acest punct de vedere.

În politica sa economică P.C.U.S. merge cu consecvență pe linia leninistă a industrializării, a dezvoltării cu prioritate a producției de mijloace de producție, baza dezvoltării tuturor ramurilor economiei naționale. Pe baza dezvoltării industriei grele, P.C.U.S. asigură dezvoltarea industriei ușoare și a agriculturii, pornind de la considerentul că rămînerea în urmă a acestor ramuri ar frîna creșterea producției bunurilor de consum, ar stînjeni îmbunătățirea treptată a nivelului de viață al oamenilor muncii. Cu toate acestea, economiștii burghezi nu au încetat nici o clipă să prezinte opiniei publice o imagine falsă a realității, susținînd că în U.R.S.S., ca urmare a dezvoltării industriei grele s-ar duce o politică de neglijare a producției de bunuri de consum. Mai mult: după plenara C.C. al P.C.U.S. din septembrie 1953, cînd s-a pus problema lichidării rămînerii în urmă a agriculturii și a industriei ușoare, unii oameni de stat din S.U.A. au propus să vîndă Uniunii Sovietice surplusul de slănină, grăsimi și alte mărfuri, iar Uniunea Sovietică să furnizeze în schimb mărfuri strategice sau aur. Guvernul sovietic a refuzat un asemenea schimb și a declarat că foarte curînd U.R.S.S. va dispune de cantități suficiente de carne, grăsimi și alte produse alimentare. Într-adevăr, nu au trecut nici patru ani și Uniunea Sovietică a obținut asemenea succese în dezvoltarea producției cerealiere și a creșterii animalelor, încît cheamă la întrecere pașnică — în ceea ce privește producția de carne, grăsimi și lapte pe cap de locuitor — Statele Unite ale Americii, cea mai puternică și mai bogată țară capitalistă.

Producția Uniunii Sovietice la carne, grăsimi și lapte pe cap de locuitor este, în prezent, inferioară producției Statelor Unite.

Există oare condiții pentru a realiza o atît de puternică creștere a producției de carne, grăsimi și lapte încît în următorii 2-3 ani Uniunea Sovietică să ajungă și chiar să întreacă și în această privință Statele Unite ale Americii? Pentru a răspunde la această întrebare trebuie să privim lucrurile nu numai prin prisma actualului nivel al producției, ci mai ales prin prisma perspectivelor de dezvoltare a producției, prin prisma ritmului în care s-a dezvoltat și se dezvoltă această producție în fiecare din cele două țări.

S.U.A. sînt o țară capitalistă, dezvoltarea agriculturii lor nu poate să nu fie frînată de contradicțiile modului de producție capitalist. Crizele de supraproducție — în care se manifestă în toată amploarea lor contradicțiile reproducției capitaliste izbucnesc și în agricultură, cu toate consecințele lor dezastruoase. Actuala criză agrară prin care trec S.U.A. are ca urmare reducerea suprafețelor însămînțate, acumularea de stocuri de produse agricole care nu își găsesc debușeu, scăderea prețurilor la majoritatea produselor agricole ș.a.m.d. Suprafața de recoltare a principalelor culturi, în perioada anilor 1951-1955, a fost în medie cu 4.400.000 ha mai mică decît în perioada anilor 1947-1950. Stocurile de produse agricole care nu s-au putut vinde au crescut între anii 1952-1956, la grîu de la 7 milioane de tone la 28,9 milioane de tone, la cereale secundare de la 18,2 milioane de tone la 37,5 milioane de tone etc. Fermierii mici și mijlocii, neputînd rezista în lupta de concurență cu fermele mari se ruinează. Astfel, din 1950 pînă în 1954 populația fermelor a scăzut cu peste 3 milioane iar numărul fermelor a scăzut, în aceeași perioadă, cu 600.000. Aceste cifre arată că agricultura americană — deși are condiții naturale (sol, climă, precipitații etc.) dintre cele mai favorabile este frînată în dezvoltarea ei de relațiile de producție capitaliste.

Cu totul alta este situația în agricultura sovietică. În U.R.S.S. agricultura se bazează pe proprietatea socială asupra pămîntului și asupra mijloacelor de producție, ea se dezvoltă în mod planificat și nu cunoaște greutăți în desfacerea producției. Superioritatea orînduirii sovietice constituie cea mai sigură garanție că hotărîrea țărănimii colhoznice de a ajunge și a întrece curînd Statele Unite în ceea ce privește producția de carne, grăsimi și lapte pe cap de locuitor, va deveni realitate. Succesele pe care le obține an de an agricultura sovietică reprezintă o dovadă elocventă în acest sens.

Astfel, dacă în perioada 1 ianuarie — 1 mai 1956 s-au colectat 466.000 de tone de carne, în aceeași perioadă a anului 1957 s-au colectat 689.000 de tone, adică cu 223.000 mai mult. În procente, aceasta reprezintă o creștere de 48 la sută. Și nu trebuie uitat că, deobicei, în prima jumătate a anului livrările de carne sînt în general mai mici decît în a doua jumătate. De le 1 ianuarie la 1 mai 1956, s-au colectat 3,176 milioane tone de lapte, iar în aceeași perioadă a anului 1957 s-au colectat 3,967 milioane de tone, adică cu 791.000 mai mult, deci o creștere de 25 la sută. Fără îndoială că acest ritm de creștere poate fi încă depășit pentru că, pe măsură ce se dezvoltă ramura creșterii animalelor și agricultura în general, se ivesc noi și noi posibilități pentru sporirea acestei producții, în toate regiunile țării.

Pentru a-i ajunge pe americani, producția de carne a Uniunii Sovietice va trebui să crească de 3,15 ori față de 1956, adică să atingă o me-

V. Roman

(continuare în pag. 3-a)

Proiecte îndrăznețe

De un timp încoace, presa din întreaga lume dezbate o seamă de proiecte îndrăznețe, făcute posibile de tehnica modernă și care preconizează transformarea naturii pe întinderi uriașe. Se aduc astfel în discuție planuri de irigare a Saharei, de construire a unui gigantic nod hidrotehnic în strîmtoarea Gibraltar etc. Aceste visuri frumoase sînt, însă, deocamdată condamnate să rămînă pe hîrtie, din cauză că realizarea unor proiecte de asemenea amploare face necesară o cooperare pe plan internațional între cele mai puternice țări industriale și un climat de încredere și de colaborare prietenească.

Recent, cunoscutul inginer sovietic Arkadi Markin a evocat posibilitățile exaltante pe care o colaborare internațională le-ar deschide construirii unui gigantic baraj în strîmtoarea Behring, lucrare ce ar permite încălzirea apelor Oceanului Înghețat de Nord, avînd consecințe economice incalculabile pentru o vastă regiune a globului pămîntesc. Planul inginerului Markin a fost îmbrățișat cu căldură de un număr de savanți sovietici cu reputație universală, care au sugerat ideea creării neîntîrziate a unui colectiv științific internațional însărcinat cu studierea posibilităților de punere în practică a proiectului amintit.

Colaborarea între oamenii de știință din țări deosebite devine din ce în ce mai mult un imperativ al vremii noastre. Interesul stîrnit de planul Markin a depășit curînd hotarele Uniunii Sovietice și a generat speranțe și discuții în multe alte țări. Inginerul egiptean Momir Mohammed Hilal, de la Universitatea din Cairo, a arătat astfel că drumul indicat de oamenii de știință sovietici oferă singura posibilitate pentru multe state cu mijloace proprii reduse, de a vedea efectuîndu-se pe teritoriul lor lucrări de mare amploare.

Inginerul Hilal a amintit de avatarurile așa numitului proiect Saad-el-Amli — ce prevedea construirea unui lac de acumulare de 130.000 milioane metri cubi de apă și a unei centrale electrice înzestrată cu 16 turbine de cîte 100.000 KW fiecare — care ar fi permis Egiptului și Sudanului să rezolve problema vitală a irigațiilor. Tratativele purtate cu Banca internațională, organism financiar sub influență americană, n-au dus la nici un rezultat din cauza situației politice de care aceasta condiționa începerea lucrărilor.

Și acesta este numai un exemplu. Politica coexistenței pașnice, a unei colaborări fructuoase între națiuni, promovată cu o consecvență neabătută de Statul Sovietic, este singura garanție reală a progresului omenirii în clipa de față, pentru realizarea nădejdilor pe care dezvoltarea științei le trezește, atît de justificat, în orice om de bună credință.

D. V.

„Familia de pinguini", obiecte din corn (Expoziția Arta aplicată și decorativă în R.S.F.S.R.)

Arta mea?

Emil Kio
artist emerit al R.S.F.S.R.

Arta mea?... Deobicei, cei care se însărcinează s-o explice sînt mai ales... spectatorii. Și trebuie să mărturisesc că una din plăcerile — e drept, puține cam răutăcioase — pe care mi le oferă fiecare turneu e aceea de a afla despre diversitatea ipotezelor pe care le trezește în public spectacolul nostru. Unii afirmă, cu o certitudine ce nu se lasă de fel contrazisă, că aș folosi trape, alții hotărăsc tot atît de peremptoriu că am venit cu dubluri ale actorilor noștri; în sfîrșit, cei mai îngăduitori, îmi acordă girul unei mari forțe hipnotice. Deosebiți prin explicațiile pe care le află, respectivii sînt însă cu toții uniți în convingerea că perspicacitatea lor s-a dovedit din nou infailibilă.

Dar există și o altă categorie de spectatori, cei slabi de inger, care, derutați de faptul că nu pot găsi un temei logic numerelor noastre mai spectaculoase, își imaginează că au fost martori la explozia unor forțe supranaturale. Uneori mă trezesc chiar cu apeluri telefonice de la astfel de spectatori care mă roagă insistent să-i lecuiesc de diverse boli, să-i ajut în amoruri nefericite, sau să le dau măcar un sfat, pe care-l consideră prețios. Protestele mele sînt zadarnice. Ele nu fac decît să atițe și mai mult o credulitate greu de vindecat. Chiar și lucrul cel mai evident îi descumpănește pe acest soi de oameni.

Dar mai bine să vă povestesc o întîmplare care pe mine m-a amuzat teribil.

Într-o zi, la Tbilisi, după o plimbare prin frumosul oraș gruzin, am oprit un taxi ca să mă întorc la circ, unde aveam reprezentație. Șoferul, care văzuse în ajun spectacolul nostru, m-a recunoscut și, bucuros de întîlnire, m-a întrebat dacă n-aș putea cumva să-i dau pe loc o probă a talentelor mele. Eu nu eram, firește, deloc pregătit pentru asemenea încercare, dar m-am gîndit că nu face să-l las să-și piardă buna impresie ce o avea despre spectacol. După o clipă de gîndire i-am spus că la sosire îi voi da o rublă iar el, sugestionat de mine că a primit o hîrtie de 100 de ruble, îmi va înapoia 90. Zis și făcut. Ajunși în fața circului, scot o hîrtie de 100 de ruble și dau să i-o înmînez, dar șoferul, necrezîndu-și ochilor, a refuzat categoric să ia „rubla" mea pentru ca să nu rămînă în pagubă cu cele 90 de ruble pe care ar fi trebuit să mi le dea la rîndul lui.

Altă dată, la Cita, în Orientul Îndepărtat am fost... hipnotizator fără voie. Administratorul trupei noastre se îndrăgostise de o fată din partea locului. Din nefericire pentru el, fata nu răspundea însă sentimentelor sale, dealtminteri sincere. Dar excedată de stăruințele administratorului și văzînd că omul e de bună credință, pînă la urmă i-a spus că dacă eu aș putea s-o sugestionez să-l iubească n-ar avea nimic împotrivă.

Disperat și în același timp plin de speranțe, administratorul a dat buzna în cabina mea, spre a mă trimite să-i hipnotizez fata, deși știa că nu mă ocup cu hipnoza. N-am avut ce face. Era doar administratorul trupei!... Și am plecat spre locuința iubitei, cu gîndul să stau de vorbă cu dînsa. Cînd i-am dat, însă, mîna am simțit că are palma umedă. În timpul cît i-sem cîte ceva despre hipnoză și mi-am dat seama că aveam de-a face cu un mediu ideal. Pe scurt, pînă să apuc eu a sta de vorbă serios cu dînsa, fata se și afla într-o stare hipnotică. A trebuit s-o scuturi tare pînă s-o trezesc, fără s-o pot convinge, însă, să-mi îndrăgească administratorul. Am lăsat totuși în urma mea convingerea că sînt un șarlatan hipnotizator...

Dar care-i secretul artei mele? veți insista, poate și dumneavoastră.

Nimic mai simplu! Vi-l pot destăinui în cîteva cuvinte! Arta mea se întemeiază pe îndemînare, iuțeala mîinii, iluzie optică și mijloace tehnice. Nu mai aveți decît să încercați...

N-ar strica poate să știți de asemenea că și aici, ca în orice activitate omenească, eșecurile, greșelile, nu sînt deloc excluse, chiar după o practică îndelungată. Important e, însă, să-ți păstrezi sîngele rece, să dai întotdeauna spectatorului impresia că experiența trebuia să se desfășoare exact așa cum a văzut-o, să nu-i lași timpul să-și dea seama că s-a întîmplat o defecțiune. Dealtfel, am scris chiar o carte despre experiența mea de iluzionist; lucrarea va apare în toamna acestui an în editura „Iskusstvo" din Moscova.

Aș dori să spun, însă, ceva în plus pentru spectatorii mei romîni și anume: mii de mulțumiri pentru căldura cu care ne-au întîmpinat. Iar dacă îmi este permisă încă o mărturisire, apoi țin să adaug că, dacă multe ne-au plăcut în București, cel mai mult ne-au entuziasmat frumoșii și voioii lui copii.

ORIZONT

Partizană — sculptură de Vera Muhina

Veronika Tușnova

Liniște

Cînd vin zorii-n alai
Doarme norul pe plai,
Ghem de vată, curat,
Lîngă pisc s-a culcat.

Cînd vin zorii-n alai
Doarme vîntul pe plai,
Moi aripile, blînd,
Și le-a strîns dormitînd.

Drag mi-i ceasul tăcut,
Drag arcușul cel mut
Al șuviței de fum
— Cea dintîi, peste drum. —
Cel dintîi strop lucit,
Cel dintîi clipocit...

În tăcere, mai bine
Simt furtuna din mine !

În romînește de **Ștefan Iureș**

Literatura omului

Pe marginea celei de a III-a plenare a conducerii Uniunii Scriitorilor Sovietici

În cadrul celei de a III-a plenare a conducerii Uniunii Scriitorilor Sovietici, care a avut loc recent, s-au desfășurat dezbateri pasionante, principiale, pătrunse de spirit critic. Atît raportul prezentat de secretariatul Uniunii Scriitorilor, cît și multe intervenții la discuții au ridicat probleme deosebit de interesante, care frămîntă și la noi lumea literară și publicul cititor. În rîndurile de mai jos vom încerca să desprindem cîteva din acestea.

După cum se știe, literatura sovietică este în întregime dedicată omului, vieții și fericirii acestuia ; ea joacă un rol însemnat în educarea comunistă a oamenilor sovietici. Raportul prezentat la plenară a subliniat că în dezvoltarea ei actuală, literatura sovietică se călăuzește după programul trasat de Congresul al XX-lea al P. C. U. S., la baza căruia stă grija leninistă pentru om. Se înțelege deci că nimic din ceea ce este omenesc nu-i poate fi străin sau indiferent. Nimic din ceea ce alcătuiește viața bogată și multilaterală a societății sovietice, nimic din complexitatea sufletească a omului nu poate rămîne în afara sferei ei de preocupări.

După cum a arătat raportul, în centrul literaturii de după Congresul XX au stat cele mai ascuțite probleme ale dezvoltării societății sovietice spre comunism. „Tocmai de aceea literatura din ultima vreme s-a străduit în mod atît de activ să dezvăluie dificultățile și contradicțiile, a scos la iveală atît de nemilos neajunsurile și a luminat drumul depășirilor. Esența conflictului principal, înfățișat de literatura perioadei de după congres, constă în lupta forțelor înaintate ale societății noastre împotriva birocraților, carieriștilor, rutinierilor, în lupta pentru întărirea și dezvoltarea democrației socialiste, pentru creșterea activității creatoare a maselor populare".

Literatura sovietică are deci, prin însăși esența ei, un caracter transformator, fiindu-i proprie neîmpăcarea cu lipsurile, năzuința permanentă către noi înălțimi, lupta împotriva oricărei stagnări, pentru progres. În concepția leninistă, literatura este o armă ideologică și educativă, o armă care nu poate rămîne agățată în cui. Așa fiind, se ridică problema : în ce fel urmează a fi pusă în literatură problema luptei cu greutățile, problema neajunsurilor și a momentelor dureroase din viață ?

În cadrul plenarei a fost evidențiată valoarea unor opere recente ale lui V. Ovecikin, V. Tendriakov, A. Ceakovski și alții, care au arătat cu toată vigoarea cît de grea este lupta împotriva rămășițelor vechiului, și au zugrăvit nesimplificat procesul dificil și complex al biruinții noului. În același timp au fost criticate lucrări care înfățișează laturile înapoiate și întunecate ale vieții: dintr-un punct de vedere pesimist, negativist. („Nu numai cu pîine" de V. Dudințev, „O părere personală" de D. Granin, poemul lui S. Kirsanov „Șapte zile ale săptămînii" etc.). Aceste scrieri sînt lipsite de perspectiva de ansamblu a societății, de perspectiva viitorului, ele se opresc asupra lipsurilor și greutăților fără să aibă totodată în față creșterea generală a activității maselor populare — garanția înlăturării tuturor piedicilor. După cum a arătat în intervenția sa poetul E. Dolmatovski, în aceste lucrări lipsește un element principal al realismului socialist — anume optimismul literaturii sovietice.

În cărțile citate de Dolmatovski „Tînăra gardă", „Înfrîngere", „Așa s-a călit oțelul", „Toreadul de fier", — capodopere ale literaturii sovietice — nu sînt nicidecum ocolite împrejurările triste ale vieții. Eroii au de înfruntat nu puține piedici și greutăți și de multe ori cad jertfă în această luptă. Toate aceste cărți nu sînt pătrunse însă de disperare, nu lasă cititorului un sentiment deprimant ; ele sînt străbătute de o convingere nezdruncinată în victoria revoluției, de o încredere luminoasă în viitor, ele transmit un mesaj plin de dragoste de viață, un adevărat mesaj comunist.

În același sens a fost citată în cadrul plenarei recenta povestire a lui M. Șolohov „O soartă de om" (pe care gazeta „Veac nou" a publicat-o în traducere în unul din numerele trecute). Această povestire a fost apreciată ca avînd o însemnătate principială pentru literatura sovietică.

Literaturii sovietice îi este proprie o orientare militantă, îndrăzneala de a privi în față dificultățile vieții, din care adeseori literatura burgheză face doar niște melodrame lacrimogene, presărate de cotcodăceli pesimiste.

Raportul prezentat la plenară a subliniat că natura socialistă a orînduirii sovietice a determinat în permanență orientarea literaturii și a ajutat-o să se ferească, în cea mai bună parte a ei, de urmările negative ale cultului personalității. Au fost date drept exemplu opere ca : al patrulea volum din „Donul liniștit" de Șolohov, minunatele basme ale lui Pavel Bajov, poemul „Vasili Tiorkin" de Tvardovski, cartea a treia a romanului „Petru I" de A Tolstoi, dilogia lui Fedin „Primele bucurii" și „O vară neobișnuită" — lucrări de mare valoare literară, care nu au avut de suferit de pe urma cultului personalității.

„Trăsătura caracteristică a literaturii ultimei perioade — a arătat raportul — o constituie atenția crescîndă a scriitorilor pentru zugrăvirea omului sovietic obișnuit. Scriitorii se străduiesc să arate cu grijă toate laturile vieții poporului, neocolind înfățișarea greutăților noastre, a fenomenelor întunecate". Succesele literaturii sovietice sînt condiționate de îndrumarea ei de către partid. Conducerea rodnică a literaturii de către partid, în spiritul ideilor leniniste cuprinse în celebrul articol „Organizația de partid și literatura de partid" — a dat și dă posibilitate scriitorilor să înțeleagă procesele sociale ce se desfășoară în viața poporului, să înfățișeze artistic creșterea activității maselor populare. În cadrul plenarei au fost combătute vehement o serie de articole care puneau la îndoială valabilitatea hotărîrilor de partid din 1946 — 1948 în problemele literaturii și artei. Aceste hotărîri au ajutat și ajută pe oamenii artei să evite influențele ideologice străine. Chiar dacă aprecierile cu privire la diferite persoane s-au învechit, esențialul din aceste hotărîri își păstrează și azi deplina actualitate.

În centrul preocupărilor plenarei au stat problemele realismului socialist. S-a accentuat, printre altele, asupra caracterului inovator, asupra originalității acestei metode artistice. Nu este o inovație goală, lipsită de țel, ca pseudoinovațiile moderniste burgheze, ci un adevărat pas înainte pe care arta îl face, răspunzînd noilor cerințe ale vieții.

Realismul socialist este metoda fundamentală a literaturii sovietice. Totodată, o precizare teoretică interesantă ni se pare a fi teza raportului cu privire la faptul că în literatura sovietică au existat și există opere despre care nu se poate spune că au fost create pe baza metodei realist-socialiste. A fost dat exemplul scriitorului M. Prișvin (recent a fost tradusă în românește culegerea sa de povestiri „Desișul de cătarge"), un mare artist al cuvîntului, care a lăsat literaturii sovietice opere valoroase, despre care nu se poate spune totuși că se încadrează realismului socialist.

Aceasta aruncă, pare-se, o lumină asupra motivului pentru care este greșit să se definească realismul socialist drept „literatura epocii socialiste" (greșeală pe care a combătut-o insistent Șepilov la recentul Congres al artiștilor plastici). Nu întreaga literatură a epocii socialiste este realist-socialistă. Nu orice artist care creează în orînduirea socialistă devine în mod automat realist-socialist. Orientarea literaturii pe calea realismului socialist constituie un proces, care presupune educarea și influențarea ideologică a scriitorilor, îndrumarea lor spre a-și însuși metoda realist-socialistă.

Desigur că promovarea realismului socialist nu se face pe cale administrativă, ci pe calea acțiunii ideologice. „Susținerea metodei realismului socialist — spune raportul — nu presupune discriminări politice și excluderea din literatura sovietică a acelor scriitori care astăzi cu greu ar putea fi numiți realiști socialiști. Totodată noi socotim realismul socialist, în chip necondiționat, cea mai rodnică metodă a literaturii noastre noi, apărăm principiile ei creatoare, apropiate uriașei majorități a scriitorilor sovietici, criticăm îndepărtarea de la realismul socialist sau denaturarea lui".

Plenara și-a spus cuvîntul cu toată hotărîrea în marea polemică internațională care se desfășoară în jurul problemei realismului socialist. Au fost criticate cu asprime punctele de vedere revizioniste ale unor critici din Polonia, Ungaria, Iugoslavia. Astfel, Boris Polevoi a arătat în intervenția sa că obiectul atacurilor nu sînt slăbiciunile unor opere literare concrete, ci tocmai izvorul a tot ce are mai bun literatura sovietică — partinitatea ei. Unii scriitori vor să scoată realismul socialist răspunzător pentru scrierile palide și plicticoase care au ieșit de sub condeiul lor.

Campania contra realismului socialist — s-a arătat în cadrul dezbaterilor — are drept scop nu numai să discrediteze literatura sovietică, dar și să închidă drumul spre realismul socialist literaturii noi din țările democrației populare. Ce propun însă în schimb, ca program pozitiv, adversarii realismului socialist ? Înapoi la modernismul burghez ?

Această alternativă o formulează limpede raportul plenarei. Iar răspunsul oricărui scriitor legat de popor atît din U. R. S. S. cît și din țările de democrație populară, e dela sine înțeles : necondiționat de partea realismului socialist.

Andrei Băleanu

„Voprosî filozofii" despre doctrina lui Sigmund Freud

Revista sovietică „Voprosî filozofii" publică într-unul din numerele sale recente un amplu studiu intitulat : „Sigmund Freud și doctrina sa". Autorul, filozoful progresist american Harry K. Wells, a scris articolul la cererea redacției revistei sovietice.

După ce face o amplă expunere a activității lui Sigmund Freud și a sistemului creat de acesta — psihanaliza — autorul articolului subliniază că teza filozofică fundamentală a lui Freud este că viața psihică determină realitatea și că inconștientul cu instinctele sale și cu manifestările lor refulate determină viața psihică. În fond, aceasta este o nouă variantă a idealismului lui Berkeley, bazat pe teoria neokantiană a instinctelor. Relevînd inconsistența „teoriilor" lui Freud pe care întreaga logică a vieții sale l-a dus iremediabil spre haosul fanteziei și speculațiilor, autorul articolului conchide subliniind că „teoriile" freudiste n-au servit decît clasei capitaliste, care în etapa actuală este interesată în cel mai înalt grad să mențină și să sădească obscurantismul, ignoranța și prejudecățile de orice fel în domeniul științelor sociale.

FARMECUL BASMULUI ORIENTAL

Baletul „Șurale" de F. Iarulin pe scena Operei de Stat din Timișoara

Cu un viu interes a primit publicul din Timișoara premiera baletului sovietic „Șurale" pregătit în cinstea „Decadei culturii R.S.F.S.R.".

Pătrunsă de bogăția, forța și originalitatea cîntecelor și jocurilor populare tătare, partitura baletului „Șurale" a constituit în forma unei reducții pentru pian punctul de plecare în construirea scenografiei, plasticei și coregrafiei celor 6 tablouri ale unui spectacol pătruns de farmecul basmelor Orientului sovietic.

Cu un veac în urmă, unul dintre clasicii muzicii ruse, Balakirev, a relevat pentru prima oară în fantezia orientală „Islamey", frumusețea melosului tătar a cărui forță de impresionare se afirmă în sfera monodiei pure căci muzica popoarelor din Orientul sovietic se dispensează de armonie și de alte mijloace de amplificare a ideii muzicale. Tînărul compozitor F. Iarulin a cunoscut temeinic folclorul muzical și poetic tătar și din această cunoaștere s-a născut partitura de mari proporții a baletului „Șurale". Mort în primele zile ale războiului de apărare a patriei socialiste, F. Iarulin nu și-a putut încheia lucrarea care a fost orchestrată de compozitorii V. A. Vlasov și V. L. Fara, artiști ai poporului din R.S.S. Kirghiză.

Subiectul baletului „extras dintr-un basm tătăresc cules de Gabdul Tukai, opune într-un conflict plin de dramatism dragostea puternică și curată a tinerilor Ali-Batîr și Suimbike (fata-pasăre) și pornirea ușoară a căpeteniei spiritelor pădurii, „Șurale", un echivalent oriental al zmeului din basmele noastre naționale.

În desfășurarea acțiunii deosebit de dense a celor 6 tablouri, în care abundă mișcarea coregrafică solistică și de masă, maestrul de balet Trixy Checais a reușit să dea viață lumii fantastice a pădurii peste care domnește Șurale și închinătorii săi. În același timp el a realizat momente de intens lirism, pe linia aprofundării prin limbajul dansului a sentimentelor ce leagă pe tinerii eroi ai basmului. Aparținînd vieții libere a naturii, fata-pasăre Suimbike renunță cu greu la libertate pentru a-și urma iubitul, pe viteazul tătar Ali-Batîr. Stăpînită de amintirea frumuseții și vrajei pădurii, ea va cădea victimă uneltirilor lui Șurale, care o va răpi în toiul ceremoniei nupțiale, de lîngă iubitul ei Ali-Batîr. Sfîrșitul și apoteoza basmului ni-l arată pe Ali-Batîr și pe tovarășii săi dînd foc sălașului lui Șurale, incendiind pădurea duhurilor rele și eliberînd astfel pe Suimbike, care-și va găsi fericirea în lumea omenească, alături de tînărul și viteazul erou. Dirijorul Ladislau Roth, pe cît de tînăr pe atît de merituos, s-a remarcat în decursul primului spectacol al baletului ca un cunoscător temeinic al partiturii. Din masa celor aproape 60 de dansatori, în care alături de cei 45 de balerini și balerine ale Operei din Timișoara au adus o însemnată contribuție, în scenele de masă, elemente ieșite din rîndul amatorilor și al elevilor școlii de balet de pe lîngă Opera din Timișoara, s-au desprins realizările remarcabile ale celor trei protagoniști, Elisabeta Feretti (în rolul Suimbike), Iuliu Marpozan (Ali-Batîr), Tiberiu Kiraly (Șurale). Într-un rol episodic dansatoarea Nectara Toma a izbutit o frumoasă realizare scenică, trăind cu intensitate fiecare moment al dansurilor ei exaltate. Îmbinînd dansul de caracter cu elementele stilizate ale folclorului, folosind cu suplețe limbajul baletului clasic, stăpînind capacitatea de a crea tensiuni în episoadele lirice și momente de relaxare pe linia umorului și culorii locale, maestrul de balet Trixy Checais a folosit la maximum resursele expresive ale tînărului corp de dansatori. La meritul coregrafului se adaugă și talentul pictorului, care a realizat o mare bogăție de efecte plastice prin ansamblul colorat al costumației. Dincolo de aceste merite, spectacolul suferă de oarecari lungimi. La această impresie contribuie și muzica prin unele dezvoltări statice, în care abundă repetițiile. Nu putem ști dacă aceste lungimi aparțin partiturii sau au fost impuse de cerințele scenografiei. Sîntem siguri că prin unele scurtări și chiar prin înlăturarea epilogului apoteotic, de un gust îndoielnic prin caracterul lui convențional și idilic, spectacolul nu ar avea decît de cîștigat. De asemenea sîntem siguri că adîncirea rolurilor încredințate unor tinere și dotate elemente este un proces pe care înzestratul maestru de balet Trixy Checais îl va urmări cu aceeași pasiune cu care a știut să pună la punct un spectacol coregrafic de lungă respirație. Decorurile semnate de Gustav Binder și Ferencz Pacosdi, contribuie la reușita spectacolului.

V. Cristian

Cronica ideilor

Discuție despre legea valorii

Creșterea tot mai impetuoasă a economiei naționale în țările socialiste ridică necontenit probleme noi în fața științei economice din aceste țări. Una din problemele actuale de economie politică în jurul căreia în ultima vreme au avut și continuă să aibă loc ample dezbateri, este acțiunea legii valorii și folosirea ei în practica construcției socialiste. Un interes deosebit în rîndul economiștilor marxiști a stîrnit discuția deschisă de revista sovietică „Voprosi ekonomiki" prin articolul candidatului în științe economice I. A. Kronrod.

În rîndurile ce urmează vom expune pe scurt principalele probleme puse în discuție.

În prima parte a articolului, I. A. Kronrod încearcă să dovedească netemeinicia argumentelor care se dădeau pentru a justifica faptul că producția de marfă continuă să existe și în orînduirea socialistă. Autorul a supus unei aspre critici concepția potrivit căreia producția de marfă s-ar menține în socialism numai datorită existenței celor două forme de proprietate. O asemenea explicație este incompletă, deoarece nesocotește caracterul social al muncii pe scara întregii economii naționale ca urmare a proprietății de stat și nu explică nici relațiile comerciale care au loc în cadrul sectorului de stat. De aceea — după părerea lui I. A. Kronrod — în afară de existența celor două forme de proprietate, un alt factor care determină menținerea producției de marfă în socialism îl constituie neomogenitatea muncii.

I. A. Kronrod include în cadrul producției de marfă în socialism nu numai obiectele de consum, ci toate bunurile materiale care alcătuiesc produsul social.

O atenție deosebită a fost acordată analizei particularităților acțiunii legii valorii în socialism, corelației dintre valoare și prețuri în condițiile economiei sovietice, problemei nivelului prețurilor unice în economia socialistă. Legea valorii este o lege economică obiectivă a producției socialiste. În economia socialistă, bazată pe proprietatea socială asupra mijloacelor de producție, legea valorii încetează să mai aibă rolul hotărîtor în determinarea proporțiilor de dezvoltare a economiei naționale, cu alte cuvinte rolul de regulator al producției. Aici, acest rol aparține legii economice fundamentale, care prin intermediul legii dezvoltării planice dirijează repartizarea forței de muncă și a mijloacelor de producție, în conformitate cu cerințele economiei socialiste. Însă la realizarea cerințelor legii economice fundamentale, un rol important revine legii valorii. Între acțiunea legii valorii și mecanismul de formare a prețurilor există o legătură indisolubilă. Baza prețurilor, atît pentru mijloacele de producție cît și pentru bunurile de consum, o constituie valoarea. O cerință esențială a legii valorii este ca prețurile mărfurilor să corespundă cu valoarea lor. Pe scara întregii economii naționale totalul prețurilor trebuie să fie egal cu valoarea totală. O astfel de egalitate nu exclude necesitatea oscilațiilor particulare ale prețurilor în jurul valorii, cu condiția, însă, ca abaterile să se compenseze pe scara întregii economii naționale.

Mai departe, A. I. Kronrod analizează sistemul de prețuri în vigoare în Uniunea Sovietică. După părerea autorului, principala deficiență a actualului sistem de prețuri constă în aceea că prețurile mijloacelor de producție sînt mai mici decît valoarea, iar la bunurile de consum mai mari. Autorul consideră nefundamentată din punct de vedere economic teza economiștilor care susțin că la baza prețurilor cu ridicata a mijloacelor de producție trebuie să fie nu valoarea, ci prețul de cost. Fixarea prețurilor la mijloacele de producție în funcție de prețul de cost nu numai că contravine cerințelor legii valorii și întregii practici de folosire a ei în economia socialistă, dar are influențe negative asupra procesului de planificare valorică a economiei naționale și nu stimulează în suficientă măsură introducerea tehnicii noi.

Acțiunea legii valorii în economia socialistă și circulația mărfurilor creează necesitatea obiectivă a apropierii prețurilor de valoare. În afară de aceasta, o serie întreagă de procese economice obiective ca : înălțirea hozrașciotului, stimularea economică a progresului tehnic, dezvoltarea relațiilor comerciale externe, — cer apropierea nivelului prețurilor la produsele ambelor sectoare (sectorul mijloacelor de producție și cel al bunurilor de consum) de nivelul valorii lor. Această apropiere a prețului de valoare nu înseamnă ca el, în mod mecanic, să coincidă cu valoarea. Abaterea prețurilor de la valoare la anumite produse e necesară pentru stimularea producției și servește ca instrument de redistribuire a venitului național și de echilibrare a cererii de consum și a ofertei de mărfuri. I. A. Kronrod consideră că apropierea prețurilor de valoare la produsele primului sector poate fi realizată fie pe calea unei reforme a prețurilor cu ridicata, după tipul celei din 1949, fie în decursul unei perioade mai lungi, pe calea folosirii rezultatelor scăderii sistematice a prețului de cost al producției.

Majoritatea participanților la discuție au subliniat necesitatea apropierii prețurilor de valoare, oprindu-se îndeosebi, asupra metodelor practice care pot fi folosite pentru rezolvarea acestei probleme. Se cuvine însă să menționăm că nu toți economiștii sovietici îmbrățișează punctul de vedere al lui I. A. Kronrod.

Candidatul în științe economice Malișev, de pildă, consideră că la baza formării prețurilor în economia socialistă trebuie să stea nu valoarea, ci o formă concretă mai dezvoltată a valorii, anume prețul de producție, bineînțeles cu un conținut social diferit față de conținutul lui în condițiile capitalismului. De asemenea, el consideră că rentabilitatea în socialism trebuie determinată nu în raport cu prețul de cost sau salariul, ci în raport cu valoarea tuturor fondurilor de bază și circulante ale întreprinderii.

Problema acțiunii legii valorii și formarea prețurilor în economia socialistă este încă în stadiul discuției. Viața economică cere însă imbunătățirea cît mai grabnică a practicii actuale de formare a prețurilor. Apropierea prețurilor de valoare e necesară nu numai pentru relațiile economice interne, ci și pentru relațiile economice cu străinătatea.

M. Părăluță
candidat în științe economice

FILMUL

Fantezie, originalitate, umor

Să scrii simplu despre teme mărețe e o lege a artei realiste pe care literatura sovietică și-a însușit-o încă de la începuturile ei, dăruindu-ne opere care au făcut înconjurul omenirii.

Mai supusă spectaculosului prin însuși specificul ei, cinematografia rămăsese mult timp tributară prezentărilor festive, unui anumit patos și retorismului care țineau la distanță spectatorul de tribuna pavoazată a ecranului.

Opere literare care au impus prin adevăr și poezie (ca să nu pomenim decît „Departe de Moscova" de V. Ajaev) au cîștigat pe pînză spațiu și culoare, dar au pierdut elementul însemnat al emoției : firescul.

Iată de ce filme ca „Al 41-lea", „Garnizoana nemuritoare" închinate Revoluției sau războiului de apărare a patriei redînd ecranului măreția gestului mărunt și simplitatea actelor eroice, caracteristice operelor lui Eisenstein ori Pudovkin, lui Ermler ori Iutkevici s-au înscris ca pagini de antologie a cinematografiei sovietice.

Înălțimi

Avem astăzi în față, prezentat în cadrul Decadei R. S. F. S. R., un film care, — dacă nu se va distinge prin valoarea antologică a celor amintite mai sus, — va convinge prin sinceritatea și căldura sa. E vorba de opera lui Zarhi, după scenariul lui Mihail Papava, intitulat „Înălțimi" și închinat curajoșilor „cățărători" — montatori de furnale la mari înălțimi.

Există aici un personaj episodic, un muncitor voinic cît un munte, dar leneș și certăreț, viclean și trădător față de tovarășii săi. Ascunzîndu-se în spatele unor cuvinte umflate, acest megafon lozincă se revoltă neputincios atunci cînd montatorii îl alungă din mijlocul lor.

Pe cît de veridic, acest personaj e și simbolic. Prin el, autorii satirizează nu numai un tip uman care din păcate mai există, dar și un anumit mod retoric, ridicul, de a vorbi despre lucruri mari și însemnate. Eroii filmului muncesc pentru comunism. Faptele lor sînt ale unor giganți, dar atitudinea lor e cea a unor oameni obișnuiți.

Se întîmplă ca unul dintre ei, tînărul Pasecinik (în fermecătoarea interpretare a actorului N Ribnikov) să braveze, să-și riște viața din teribilismul cu care alții (sudorița Katea, de pildă) fumează sau înjură. Dar și atunci nu „prelucrările" tovarășilor de echipă îl vor lecui, ci viața, cu întîmplările ei dramatice (accidentul lui Pasecinik) sau un sentiment trainic (dragostea Katiei pentru tînărul montator). Există o logică a vieții, a evoluției întîmplărilor și caracterelor oamenilor, pe care autorii acestui film n-o calcă.

Tokmakov este un comunist adevărat. Un capabil șef de echipă, plin de entuziasm și încredere în forțele oamenilor săi. E însă cinstit nu numai cu cei din jur, ci în primul rînd cu sine însuși. Recunoaște — fără false procese de conștiință, așa cum se întîmplă în viață, că s-a îndrăgostit de frumoasa soție a șefului său. O ia simplu de mînă și o conduce sus, pe furnal, fără să sară îngrozit, mușcat de regrete, la atingerea celei dragi. De aici se naște în sufletul spectatorului o mare căldură, participarea la idila curată a celor doi. Pentru firescul cu care femeia îl strigă pe nume, îl caută pe omul care nu se aseamănă cu egoistul, lașul său bărbat, Dereabin, ci o înțelege, o iubește, Mașa ne cîștigă de la început aprobarea față de o faptă condamnabilă în principiu — o Karenină modernă, cu un sfîrșit mai fericit ca al eroinei lui Tolstoi, căci lumea în care trăiește e alta, mai înțelegătoare și deschisă. Se vede că verosimilul situațiilor dă actorilor putința unui joc veridic, „cinematografic".

Trei filme pentru copii

Deși adresate toate copiilor, celelalte producții prezentate în cadrul Decadei, „Aventurile lui Artiomka", „Vocație" și „Vrăjitorul" sînt variate ca problematică, timp de acțiune sau gen cinematografic.

Nuvela cunoscutului scriitor pentru copii Vasilenko (recent tradusă și la noi) a inspirat atrăgătorul film de aventuri despre istețul Artiomka. Ceea ce impresionează aici este farmecul deosebit al micuțului erou, interpretat de Boria Aleksandrov, cît și construcția dramatică închegată, înlănțuirea logică a întîmplărilor povestite. Negrul Peps, prieten bun cu micul orfan Artiomka, este arestat pentru că într-o carte uitată de băiat la masa lui s-a găsit un manifest. La interogatoriu, negrul, care vorbește prost rusește, recunoaște că face parte din „mișcarea internațională a luptătorilor" cu sediul la Hamburg. Un polițist mărginit ignoră faptul că e vorba de luptele greco-romane. Artiomka a surprins însă o convorbire între polițist și un comerciant șantajist și pe baza aceasta improvizează reușita stratagemă care îi va salva prietenul.

Întîmplările prin care trece eroul decurg atît de organic una dintr-alta, încît niște „aventuri" ciudate capătă verosimilul faptului obișnuit de viață.

★

„Vocație", dedicat unui copil deosebit de înzestrat care găsește în societatea sovietică înțelegerea și pregătirea pentru a ajunge un mare compozitor și un om adevărat, se impune nu atît prin felul construirii subiectului (care joacă aici un rol secundar) cît mai mult prin lirismul și adevărul caracterelor. Ca și Artiomka, Alioșa Sneghiev e un copil inteligent, vesel și nespus de simpatic. (Pentru că și în „Vrăjitorul" întîlnim un erou atît de drăguț este cazul să remarcăm succesul obținut de cineaștii sovietici în alegerea interpreților-copii). Ca și Artiomka, Alioșa e orfan. Copilăria lui i-ar fi poate tot atît de zbuciumată ca a micului cizmar, dacă n-ar trăi în societatea sovietică. Crescut cu căldură de „mama Mașa" la cămin, Alioșa va cuceri în scurt timp simpatia și admirația dirijorului Dobrînin, care îi va conduce pașii spre școala de muzică din Moscova.

★

„Vrăjitorul", în regia lui G. Kazanski, aduce pe ecran o interesantă și reușită îmbinare a elementului fantastic din povestirea lui Laghin cu realitatea vieții pionierilor sovietici. Din această combinație a rezultat o comedie plină de vervă, spirit. Vrăjitorul Hottab, care de mii de ani doarme închis într-o sticlă, este trezit la viață de pionierul Volka. Dorind să-l ajute, bătrînul îi suflă la geografie că pămîntul „e un disc așezat pe spatele unei broaște țestoase" și Volka rămîne corigent. Dar vrăjitorul vrea să se „pună la curent" cu noile descoperiri științifice și de aceea va lua constîncios lecții de la elevi. Pus mereu în contradicție cu noile realități, bătrînul va face prietenului său numai boroboațe, pînă cînd acesta îi va găsi locul într-un circ, unde va fi primit cu toată admirația.

Fantezie, originalitate și umor, iată ce caracterizează și această producție a studiourilor sovietice.

Alice Mănoiu

EXPOZIȚIA — AȘA CUM VA FI

La două iunie, deasupra pavilionului principal al Expoziției agricole unionale de la Moscova va fi din nou înălțat drapelul de stat al Uniunii Sovietice. Expoziția își va începe al patrulea sezon de activitate multilaterală. In acest an sărbătorim a 40-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. In legătură cu aceasta, în pavilionul principal, ca și în pavilioanele republicilor unionale, vor fi amplu prezentate realizările obținute în dezvoltarea economiei naționale a U.R.S.S., în ridicarea bunăstării poporului sovietic de-a lungul celor 40 de ani de existență a puterii sovietice.

Anul acesta, în toate pavilioanele se va acorda deosebită atenție prezentării tuturor transformărilor care s-au petrecut în agricultura U.R.S.S după Congresul al XX-lea al P.C.U.S.

Pentru realizări remarcabile în valorificarea de pământuri noi și pentru îndeplinirea cu succes în anul 1956 a angajamentelor privind predarea grînelor către stat, numeroase republici unionale, ținuturi și regiuni ale U.R.S.S. au primit dreptul de a participa la Expoziția agricolă unională din anul 1957. Printre acestea se numără regiunile Kustanai, Akmolinsk, Kokcetav, Severo-Kazahstanskaia și Vostocino-Kazahstanskaia care, în urma valorificării pămînturilor înțelenite, și-au mărit producția de cereale de zece ori și chiar mai mult în comparație cu anii precedenți.

In anul 1956 colhozurile și sovhozurile din Uniunea Sovietică au dobîndit succese de seamă în dezvoltarea zootehniei și în producția de carne și lapte. Cantitatea globală de lapte realizată de colhozuri în cursul anului 1956 a crescut cu 32 de procente, iar în comparație cu anul 1953 — de aproape două ori.

Ca răspuns la chemarea Comitetului Central al P.C.U.S. și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. către lucrătorii din agricultură, întrecerea socialistă pentru îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor celui de al șaselea cincinal a luat un nou avînt. Ca și în anul 1956, Expoziția agricolă unională va prezenta amplu în numeroasele sale pavilioane mersul întrecerii socialiste între regiuni și republici. In pavilionul „R.S.S. Ucraineană", de pildă, se amenajează standuri speciale unde vor fi prezentate lunar rezultatele întrecerii între regiunile Moscova și Kiev. Pavilionul R.S.F.S.R. va oglindi sistematic mersul întrecerii dintre regiunea Severo-Kazahstanskaia și regiunea Kurgan precum și între regiunea Kokcetav și Omsk. In pavilionul „R.S.S. Kazahă" se amenajează standuri care vor oglindi întrecerea între ținutul Altai și regiunea Pavlodar.

La expoziția anului 1957 se va acorda deosebită atenție prezentării colhozurilor, S.M.T.-urilor și sovhozurilor care într-un răstimp scurt au realizat o cotitură radicală în producția agricolă și își îndeplinesc înainte de termen sarcinile celui de al șaselea cincinal.

Congresul al XX-lea al P.C.U.S. a indicat sovietelor locale și organelor agricole, instituțiilor de cercetări științifice, colhozurilor, S.M.T.-urilor și sovhozurilor să elaboreze grabnic și să introducă un sistem rațional de conducere a gospodăriei care permite ca în condițiile economice și naturale date, să se obțină o producție maximală la fiecare 100 de hectare de teren agricol, cheltuindu-se muncă și mijloace materiale minime pe fiecare unitate de producție. Expoziția agricolă unională a anului 1957 va înfățișa în pavilioanele sale experiența obținută în această direcție. Astfel, în Pavilionul principal va fi rezervată o sală, iar în pavilioanele „R.S.F.S.R.", „R.S.S. Ucraineană" ș.a. standuri anume vor oglindi aceste aspecte. In fiecare pavilion republican și zonal vor fi prezentate principalele subzone economico-naturale și gospodăriile tipice pentru aceste regiuni.

In pavilioanele zonale ale Expoziției va fi prezentată starea și dezvoltarea agriculturii zonei respective, particularitățile și specializarea ei. Drept exemplu putem lua pavilionul „Caucazul de Nord". In prima sală a acestui pavilion se vor afla exponate în legătură cu indicii de bază ai dezvoltării industriei și agriculturii zonei, indici realizați în cei 40 de ani de la Revoluție, precum și o scurtă caracterizare a agriculturii regiunilor, ținuturilor și republicilor reprezentate în pavilion. In sălile republicilor, ținuturilor și regiunilor va fi demonstrat, prin exemplul celor mai bune unități agricole, sistemul rațional de conducere a gospodăriei în principalele subzone economico-geografice, ale Caucazului de Nord. Astfel, din zona secetoasă de stepă din regiunea Rostov, va fi prezentat colhozul „Stalin" din raionul Salsk, care are o gospodărie multilaterală cu ramurile cerealieră, pomicolă și viticolă bine dezvoltate. Experiența de conducere a unei gospodării avînd ca ramură principală creșterea oilor, aflată în zonă secetoasă, va putea fi văzută din exemplul colhozului „Molotov" raionul Nevinnomissk, ținutul Stavropol.

In pavilioanele republicilor din Asia centrală se va demonstra eficacitatea mecanizării complexe a cultivării bumbacului în cuiburi așezate în pătrat, precum și folosirea metodelor noi de lucrare a acestei culturi. In pavilioanele „R.S.S. Uzbekă" și „R.S.S. Kazahă" va fi înfățișată munca eroică a oamenilor sovietici care transformă Stepa Flămîndă în una din cele mai mari regiuni cultivatoare de bumbac din U.R.S.S. Expoziția agricolă unională din anul 1957 va prezenta amplu realizările obținute de gospodăriile fruntașe în mărirea producției de fibre de in și de alte plante textile.

Dacă la expozițiile precedente ne străduiam să prezentăm un număr cît mai mare de soiuri de cereale și de alte culturi, la expoziția din 1957 vor fi prezentate numai soiurile cele mai prețioase pentru a fi introduse în producția colhozurilor și sovhozurilor. Mai amplu vor fi prezentate elemente ale sistemului de agricultură din zona de mare importanță economică. Pentru fiecare zonă vor fi prezentate în natură scheme ale asolamentelor de culturi de cîmp și furajere din două-trei colhozuri sau sovhozuri.

Pavilionul „Sediul central al S.M.T." va oglindi experiența înaintată în muncă a celor mai bune S.M.T.-uri din zona de valorificare a pămînturilor înțelenite și virgine, trecerea S.M.T.-urilor la hozrașcioț, eficacitatea economică a comasării S.M.T.-urilor, munca brigăzilor de tractoriști și de cîmp contopite, folosirea optimă a parcului de tractoare în răstimp de un an, mecanizarea muncii în zootehnie, pregătirea cadrelor de mecanizatori. Pe platformele descoperite ale pavilionului „Sediul central al S.M.T." se organizează prezentarea tractoarelor, combinelor și mașinilor pentru mecanizarea complexă a cultivării și recoltării culturilor de bază în diferite zone ale U.R.S.S. Aici vor fi prezentate pentru prima oară 150 de mașini noi. In total, expoziția va prezenta 583 de mașini folosite în agricultură.

In primul an de existență, Expoziția agricolă unională de la Moscova a avut 173.000 de participanți. In anul al doilea numărul lor a crescut la 228.000, iar în anul 1956 — la 300.000. In anul acesta numărul participanților la Expoziție va fi și mai mare. Munca perseverentă de răspîndire a experienței fruntașilor — participanți la Expoziția agricolă unională — va contribui la continua dezvoltare a tuturor ramurilor agriculturii sovietice. La îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor celui de al șaselea cincinal.

Acad. N. V. Țițin
directorul Expoziției agricole unionale

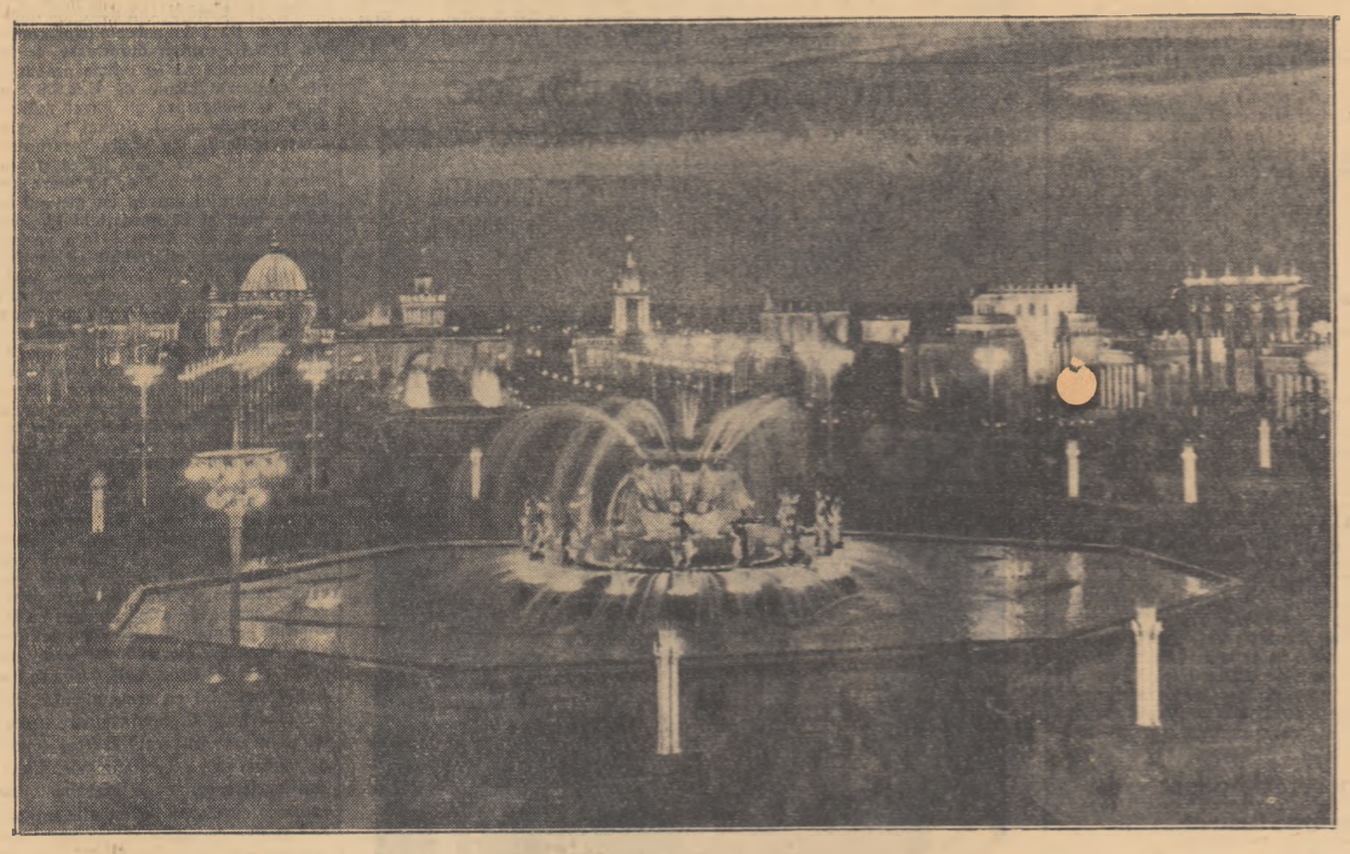

Expoziția agricolă unională — noaptea

IMPRESII PUTERNICE

Conferința de presă a membrilor delegației oamenilor de cultură din R.S.F.S.R.

Miercuri a avut loc la Consiliul General A.R.L.U.S. o conferință de presă a membrilor delegației de oameni de cultură din R.S.F.S. Rusă, în frunte cu E. I. Afanasenko, ministrul Învățămîntului al R.S.F.S.R., care au participat la Decada culturii R.S.F.S.R. în țara noastră.

Cuvîntul introductiv a fost rostit de **O. Livezeanu**, vicepreședinte al A.R.L.U.S.

In numele delegației de oameni de cultură din R.S.F.S.R., **E. I. Afanasenko** a făcut o declarație, în care se arată printre altele:

„Primul lucru și cel mai important, care ne-a produs o adîncă impresie, este poporul romîn, entuziast și harnic, sentimentele sale de prietenie față de popoarele Uniunii Sovietice, stăruința lui neobosită de a-și consacra toate forțele construcției socialismului. Succesele și realizările poporului romîn, care sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn pășește cu fermitate pe drumul construcției socialismului, sînt evidente și neîndoielnice. Pretutindeni unde am fost, am avut imaginea vieții noi, libere. La uzinele „23 August", la fabrica de încălțăminte „Ianoș Herbak" din Cluj, în secțiile imensului Combinat poligrafic „Casa Scînteii" și îndeosebi în noul combinat chimic „I. V. Stalin", în tînărul oraș socialist Victoria, ne-au bucurat foarte mult succesele clasei muncitoare romîne. Cu deosebită plăcere subliniem de asemenea că la fiecare întreprindere pe care am vizitat-o ne-a izbit curățenia, spațiile verzi, bogăția de flori, precum și instituțiile sanitare bine utilate, cămînele de copii și creșele. O impresie luminoasă ne-a lăsat vizitarea gospodăriei agricole colective Luna de Jos, din regiunea Cluj. Întreaga populație romînă și maghiară din comună a pornit pe drumul cooperativizării.

Noi am vizitat școli din București și Cluj, am vizitat de asemenea Palatul Pionierilor din București. Cu deosebită bucurie am constatat buna organizare a învățămîntului public, succesele însemnate obținute în domeniul studiului limbii ruse și al literaturii ruse și sovietice, ceea ce constituie încă o dovadă a dorinței de a întări tot mai mult legăturile de prietenie dintre poporul romîn și poporul rus.

Am dori să subliniem încă o latură a vieții culturale din R. P. Romînă și anume atitudinea plină de dragoste, de grijă, de venerație față de monumentele istoriei, față de operele de artă, de pictură, de sculptură, față de creația poporului în diferite domenii.

O deosebită plăcere ne-a produs atenția mare pe care o acordă savanții romîni științei, economiei și culturii Uniunii Sovietice, năzuința lor de a-și însuși aprofundat materialismul dialectic. Ne-am întîlnit cu scriitorii din Romînia și ne-a bucurat năzuința lor fierbinte de a servi măreței cauze a transformării socialiste a patriei lor.

Am constatat cu interes și cu satisfacție munca bogată, nobilă și folositoare pe care o desfășoară A.R.L.U.S.-ul, adevărată organizație de masă a prietenilor Uniunii Sovietice.

Noi socotim o îndatorire extrem de plăcută a noastră de a ne exprima sentimentele de cea mai adîncă recunoștință față de Consiliul General A.R.L.U.S. și personal față de mult stimatul președinte, academicianul Parhon, pentru posibilitatea ce ne-a fost acordată de a vizita Romînia, de a face cunoștință cu minunații ei oameni, cu construcția culturală și economică din țara dv.

Aceste impresii luminoase și bogate pe care le ducem cu noi din vizita făcută în țara dv. le vom transmite multor oameni ai muncii din Uniunea Sovietică, nu numai din Moscova, dar și din Leningrad, de pe Volga, de pe Don, din Siberia. Niciodată nu vom uita pe prietenii noștri romîni și împreună cu ei vom munci și de acum înainte pentru întărirea prieteniei, a legăturilor culturale și economice între popoarele noastre".

E. I. Afanasenko, conducătorul delegației, V. A. Krotov, președintele Prezidiului filialei din Siberia de est a Academiei de Științe a U.R.S.S., scriitorul V. A. Zakrutkin, membru al conducerii secției din Rostov a Uniunii scriitorilor sovietici, membru în colegiul redacțional al revistei „Don", E. P. Kareakina, artistă a poporului din R.S.F.S.R., de la Teatrul de Dramă „A. S. Puşkin" din Leningrad, și prof. R. V. Merțlin, rectorul Universității „Cernîşevski" din Saratov, doctor în științe chimice, au răspuns apoi la întrebările ziariștilor.

După conferință, reprezentanții A.R.L.U.S.-ului au înmînat oaspeților sovietici frumoase daruri constînd din obiecte de artă populară romînească — cu rugămintea de a le remite Ministerului Culturii al R.S.F.S.R. în semn de omagiu din partea poporului romîn pentru poporul frate rus.

NOTE DE DRUM

Limite rutiere: Ialta — Alupka

În timpul călătoriei caietul de însemnări a rămas nefolosit. Și nu întîmplător. Impresionat de tot ce vedeam nu mă înduram să-mi tulbur emoția prin notații. Cu atît mai puțin să o justific, să o analizez, să o compar.

Așa stînd lucrurile, rîndurile de față nu-și propun decît să justifice titlul: Note de drum.

IALTA

Plecînd din Simferopol ai continuu senzația unei apropiate și neobișnuite întîlniri sentimentale. Ea... urmează a fi Ialta. Nu știi încă ce-i vei putea spune și cu atît mai puțin ce-ți va răspunde. Nemulțumit, te concentrezi, faci apel la imaginație... Zadarnic. Pînă la urmă, constați doar că bănuitele-ți cunoștințe generale — geografice și istorice — despre Ialta sînt sărace. Prea sărace.

La fiecare nouă cotitură a drumului în serpentină, nerăbdător îi aștepți apariția... Sigură de sine, însă, Ialta întîrzie. Cineva îți arată pe fereastra mașinii conturul munților Sudak, iar undeva, aproape de tot, muntele Mogabi. Asculți, privești și spui „da", deși nu ești convins că n-ai văzut altceva. Cu conștiința inevitabilei apropieri de țărm, psihologic explicabilă, simți pătrunzător mirosul mării. În fîșia verde bănuiești o pădure de pini... Cineva îți confirmă presupunerea. Timpul trece și, judecînd după frecvența indicatoarelor, Ialta nu mai poate întîrzia. Pe neașteptate atenția îmi este reținută de o discuție în contradictoriu. Unii optează, istoricește, pentru 16 noiembrie alții pentru 15 seara. Cer amănunte. La 16 noiembrie 1920 trupele lui Vranghel au fost alungate din Ialta. La mai puțin de două săptămîni un decret special, semnat de Lenin, stabilea concis că toate palatele și sanatoriile Crimeei, naționalizîndu-se, vor fi folosite exclusiv pentru odihna și vindecarea oamenilor muncii.

De parcă ar fi urmărit discuția, asociativ, de o parte și de alta a drumului încep să apară primele case de odihnă și, în sfîrșit, zîmbitoare și ospitaliere, Ialta.

Impresiile se succed mai repede și începi, parcă, să te temi că la capătul acestei prime întîlniri cu Ialta, vei fi pierdut din vedere ceva esențial.

Cobori din mașină. Strada Cehov, Bulevardul și însăși Darson-ul par riuri de oameni care se varsă necontenit în albastrul mării. O călăuză de numai 18 ani povestește o legendă despre munții care, îndrăgostindu-se de mare, au venit pînă la țărmul ei să-și mărturisească iubirea.

Asta a fost de mult. Călăuza are 18 ani. Valurile se alintă. Ialta te pătrunde prin plămîni cu fiece nouă respirație.

Peste puțin, de astă dată prin prizma riulețului Ucian-Su, Ialta pare mai intimă. Sanatoriile și casele de odihnă devin o componentă a firescului. Un arhitect explică celor din jur că faleza va fi lărgită la 60 metri, aleile și parcurile vor fi de asemenea înfrumusețate... Deși îl asculți și îl aprobi, refuzi în sinea ta să accepți o variantă superioară frumosului existent. Același arhitect — pasionat de efecte surprinzătoare amintește, intenționat, printre altele, că primul sanatoriu rupt de scopuri comerciale, a fost întemeiat în Crimeea încă în anul 1900. Fondator, subliniază el, A. P. Cehov.

In aceeași zi un grup de entuziaști și-a propus să facă pe jos drumul Bakcisarai—Ialta prin trecătoarea Ai Petri. Punct de plecare — celebra fîntînă a lacrimilor, care l-a inspirat pe Puşkin. Punct final — retrăirea minunatei povestiri a lui Pavlenko: „Îndemn la drum". Un tînăr, după înfățișare elev, își amintește o frîntură din finalul ei: „Principalul e să mergi mereu înainte și să chemi mereu după tine..."

Și acum, în loc de ultimă impresie despre Ialta: în așteptarea unui răsărit de soare, un convalescent, pe cale de a părăsi unul din sanatoriile ținutului, mi-a vorbit despre Secenov și Pirogov. Apoi, treptat, s-a înroșit o geană de cer și am asistat la miracolul nașterii unei noi zile.

PLAJA DE AUR

Am refuzat să ascult explicațiile asupra acestei neobișnuite denumiri a plajei. Am făcut în schimb următoarele ipoteze:

Prima. Ca nici unde pe țărm, fundul mării e clar. Razele soarelui par să trezească în adîncuri o împărăție de basm. Pietrele, scoicile, poate și tainele mării refractă uneori o lumină aurie, fascinantă, proprie doar acestei plaje.

A doua. Pe un colț abrupt al țărmului, la o înălțime de cîteva zeci de metri se înalță un original „castel al rîndunelelor". Asfințitul soarelui înconjoară castelul cu un nimb strălucitor, de foc, miraculos în nuanțe și sclipiri. Dominată de castel, plaja pare ea însăși de aur.

A treia. Rîndunelele înseși au denumit-o astfel.

A patra și ultima. Drept concentrație maximă a poeziei Crimeei și deci singurul nume posibil al plajei.

MISHOR

Pe o întindere de cîțiva kilometri, de la Ai Todor spre Alupka, casele de odihnă se înlănțuiesc într-un tot unitar, dominat prin proporții de modernele sanatorii „Haraks", „Marat" și, nu mai puțin, „Sovieticul polar". Cele mai variate culturi subtropicale împînzesc o suprafață de cîteva zeci de hectare. Denumirea de parc, deși proprie, e insuficientă pentru caracterizare.

Cu adevărat, însă, de neuitat rămîne plaja Mishor-ului, înfrumusețată de o nemuritoare „rusalkă". Copiii se joacă în jurul ei. Adolescenții o privesc de departe. Poeții... cu atît mai mult poeții. Nu departe de „Rusalka", un alt grup sculptural „La fîntînă", imaginează o fată venită cu un ulcior la izvorul Arzei. Dintre stînci, un cap de bătrîn întregește basmul și semnificațiile.

ALUPKA

Farmecul imensului parc din Alupka îl constituie îmbătrînitul „Haos", îngrămădire de stînci din care se nasc trei izvoare menite parcă să păstreze veșnic verdele cedrilor din jur. Venit în ajutorul izvoarelor, Ai Petri apără de veacuri Alupka de vînturile nordice, reci. Se spune că există un cîntec închinat lui Ai Petri. De aceeași virstă cu cîntecul, întrecîndu-l însă în armonie, e palatul Voronțov, construit în prima jumătate a veacului XIX-lea. Pare un imens monument de diorit. Turnurile fațadei dinspre nord par să salute munții și să li se asemene conceptual. Fațada dinspre mare, în schimb dominată de arcada „Alhambrei" pare o imensă fereastră deschisă spre apă, ca o invitație la visare, la liniște. O scară de piatră, mărginită de șase lei sculptați în marmură albă, coboară spre țărm. Întîrzii pe fiecare treaptă, dorind ca drumul să nu se termine niciodată.

La capătul scării, valurile, ca într-un joc, cu pași mici, se apropie de plajă. Mai mult ca oricînd, Crimeea pare o fată de 18 ani. Chiar și călăuza mea poate fi geloasă.

Dorel Dorian

Un nou capitol al științei

Omul poate supune Soarele

De miliarde de ani astrul în jurul căruia gravitează Pămîntul și celelalte planete surori risipește în infinitatea spațiului, fără nici o preocupare de economie, uriașe cantități de energie radiantă — mai ales sub formă de lumină și căldură. In fiecare secundă Soarele pierde astfel patru milioane de tone din greutatea sa, care nu înseamnă însă în comparație cu masa astrului, mai mult decît o picătură într-un ocean.

La depărtare de aproape 150 de milioane km. la care se află față de soare, planeta noastră primește o cantitate foarte mică de energie în raport cu aceea pe care astrul o împrăștie, dar foarte mare în raport cu noi și cu tot ce ne înconjoară. Această energie produce pe Pămînt ploile și vînturile, iar lipsa ei — zăpezile și viscolele. Ea face să încolțească bobul de grîu și să se coacă strugurii, ea îl îndeamnă pe urs să iasă primăvara din bîrlogul unde a stat luni de zile în amorțire, iar pe ciocîrlie să ne trimită triluri din înaltul cerului. Soarelui îi datorăm totul, pentru că fără el viața nu ar fi posibilă pe pămînt. Acest lucru este bine știut.

Dar, ne putem întreba, folosim noi oare întreaga lui dărnicie? Nu cumva binefacerile lui ar putea fi și mai mari? Să vedem. In zilele călduroase de vară fiecare metru pătrat de pămînt primește energia termică pe care ar da-o arderea a 150 kg. de huilă de bună calitate. In aceleași condiții, acoperișul unei case modeste primește căldura unui vagon de cărbune. Ce se întîmplă cu aceste cantități de căldură care, prin adunare, ar putea deveni uriașe? Răspunsul la această întrebare îl poate da oricine: afară de căldura folosită direct de plante și animale, pentru viață, aproape tot restul este pierdut.

Și, totuși, unii oameni au încercat să întrebuințeze pe diferite căi energia termică pe care Soarele o radiază din belșug. Nu se vorbește oare despre învățatul siracuzan Arhimede, care ar fi incendiat corăbiile romane cu ajutorul unor oglinzi? Dar vestita statuie a lui Amenofis III care, acum 3.400 de ani, „cînta", mulțumită aerului dilatat de căldură și trecut prin niște tuburi ca de orgă? In vremurile moderne, încercările de a folosi căldura Soarelui au început să capete un aspect științific. Se citează astfel lucrările lui Lomonosov, Buffon, Moucheau și ale altora.

O atenție deosebită acordă lucrărilor în acest domeniu guvernul sovietic, care sprijină proiectarea și construirea de instalații solare în regiunile cu multe zile călduroase.

Una din primele încercări a fost așa numita „ladă fierbinte". Închipuiți-vă o ladă cu pereții bine izolați termic și acoperită cu un capac de sticlă, înclinat spre sud. Fundul lăzii este vopsit în negru. Nici oglinzi și nici lentile, ci doar o lege simplă, bine folosită, a fizicii: corpurile negre mate absorb aproape toată energia radiantă pe care o primesc, ceea ce duce la o importantă acumulare de căldură. In lada fierbinte se pot usca fructe, se poate obține apă caldă pentru dușuri etc.

In alte construcții, lada fierbinte are fundul bombat în jos și acoperit cu o oglindă concavă. In focarul oglinzii se află instalată o țeavă prin care trece apa. Avem deci de-a face aici cu o instalație solară mai pretențioasă care este un fel de „samovar solar", căci apa din țeavă se încălzește pînă la fierbere. Asemenea samovare fără combustibil sînt de neprețuit pentru expediții, excursii, ferme zootehnice și chiar pentru ciobani. Laptele poate fi fiert sau pasteurizat fără foc, direct la stînă.

Pentru ca să încheiem cunoștința noastră cu heliotehnica de toate zilele, să mai vorbim despre un alt aparat solar folosit în Uniunea Sovietică. Pe un fel de pirostrii se află o cupă paraboloidică sau semisferică, care în interior este acoperită cu o foaie de aluminiu poleit, o adevărată oglindă. Cupa primește razele paralele ale soarelui și le concentrează pe un spațiu foarte mic — care teoretic este un punct. In acest focar se așează un vas cu un litru de apă. Ei bine, în 12 minute apa dă în clocot, ca la o plită electrică de 500 W.

Cu cît cupa este mai mare, în focarul ei se acumulează mai multă energie termică radiantă. Știind aceasta, specialiștii care lucrează la Institutul de energetică al Academiei de Științe a U.R.S.S au construit un „cazan solar". Această instalație se află la Taşkent, pe platoul experimental al Laboratorului de heliotehnică, condus de profesorul V. A. Baum. Cupa cazanului solar are un diametru de vreo 10 metri: pare o umbrelă enormă, răsturnată. In interior este căptușită cu bucățele de oglindă care concentrează căldura pe cazanul tubular susținut de 12 bare de oțel. Instalația nu produce numai aburi — 100.000 kg. pe an — ci chiar și gheață — 280 kg. în șapte ore — ceea ce ar părea paradoxal, dacă n-am ști că industria noastră frigotehnică fabrică răcitoare care funcționează cu... flacăra aragazului! Cazanul solar dă vara gheață sau aer rece, iar iarna căldură. Cum anume? Sînt deajuns doar trei pînă la cinci zile însorite din luna ianuarie — cînd la Taşkent zăpada poate fi groasă — pentru ca o cantitate importantă de apă încălzită în cazanul solar să fie trimisă într-o cisternă îngropată în pămînt, perfect izolată, de unde apa caldă poate fi folosită după necesități, timp de o lună întreagă. Cu ajutorul ei pot fi încălzite spitale, creșe, locuințe etc.

Savanții sovietici nu s-au oprit însă aici. In valea biblicului munte Ararat — una din cele mai însorite regiuni ale Uniunii Sovietice — va începe în curînd construirea primei centrale electrice solare din lume. Un număr de 1.293 de oglinzi plane vor concentra într-un singur punct razele fierbinți ale Soarelui. In acest focar se va afla — pe un turn înalt de 40 de metri — un cazan de 200 de ori mai mare decît acela din Taşkent. Spre a asigura eficacitatea maximă, anumite dispozitive vor face ca oglinzile, montate pe niște cărucioare, să se miște după poziția Soarelui pe cer.

Cum va fi produs curentul electric? In uriașul cazan apa va fi transformată în aburi de mare presiune, la 400 de grade, care vor pune în mișcare un turbogenerator de 1.200 kW. Energia produsă poate satisface toate cerințele unui oraș cu 17.000 de locuitori. In speță, această energie va fi folosită în primul rînd la pomparea apelor de suprafață și la irigarea a mii de hectare, care astăzi nu pot fi cultivate din cauza lipsei de apă.

Soarele face să fiarbă și să înghețe apa: el usucă sau irigă și fertilizează deșerturile... Asta-i tot? N-ar putea el face și mai mult? Ba da! Să luăm de exemplu frunza, un laborator pe cît de minuscul, pe atît de minunat. In utilajul lui intră lucruri banale: apă, bioxid de carbon și... raze de Soare, dar ies substanțe organice cu structură complicată și cu proprietățile cele mai variate: zaharuri, grăsimi, esențe aromate ca aceea a trandafirilor sau a portocalelor și chiar otrăvuri ca nicotina sau unele cianuri. Astfel, oameni de știință se gîndesc să imite „fotosinteza", operația prin care frunzele folosesc lumina pentru a fabrica din apă și bioxid de carbon substanțe chimice complexe. Deocamdată, secretul transformării energiei solare direct în energie chimică nu a fost încă smuls naturii, dar nu va trece mult pînă atunci.

S-a reușit, însă, a se transforma lumina direct în electricitate, cu ajutorul fotoelementelor, numite și „celule fotoelectrice". Vizitatorilor laboratorului din Taşkent li se arată un disc metalic, nu mai mare ca o pălărie de floarea-soarelui, fixat pe o vergea rotundă. Este primul termo-electro-generator sovietic, un aparat care transformă direct energia radiată de Soare în energie electrică, cu ajutorul așanumitelor „cupluri termoelectrice", plăci sudate din două metale diferite. La Institutul de semiconductori al Academiei de Științe al U.R.S.S. sînt în lucru termo-electro-generatoare de putere mult sporită, care vor fi puse în funcțiune cu ajutorul unor oglinzi mari. Nu se poate spune cu exactitate, cînd și cum experiențele din acest domeniu al heliotehnicii vor căpăta aplicații practice pe scară largă. Sîntem și aici la început.

„Vînătoarea de raze solare" — iată titlul care ar putea fi pus în fruntea noului capitol al folosirii naturii de către om. Sau, dacă vreți, „Soarele prins în capcana oglinzilor". De fapt, acest al doilea titlu, deși poate mai sugestiv, este totuși puțin pretențios, pentru că nu Soarele însuși, ci doar o infimă parte a razelor sale este prinsă în oglinzile noastre. Dar această infimă parte — „huila galbenă" — poate deveni pentru noi foarte prețioasă, pe măsură ce pe pămînt rezervele de huilă neagră (cărbune), lichidă (petrol), albă (căderi de apă) etc. vor scădea.

Dem. Urmă

Cursa pentru primul loc

(urmare din pag. 1-a)

die de 42 de chintale la suta de hectare de teren arabil, ceea ce nu este o sarcină ușoară. Dar încă de pe acum în U.R.S.S. există numeroase colhozuri care produc la 100 ha 100 și chiar mai multe chintale de carne. Numeroase colhozuri și raioane întregi din diferite regiuni ale U.R.S.S. au angajat să sporească producția de carne de 3-4 ori în decurs de un an, doi sau trei. Sînt unele colhozuri care pot spori producția de carne de 10-15 ori.

Producția globală de lapte a crescut în U.R.S.S. în 1956 față de anul 1953 cu 35 la sută iar cea de unt cu 45 la sută. La producția de lapte, sarcina de a ajunge și a depăși producția S.U.A. pe cap de locuitor poate fi realizată încă în anul 1958. Iar în ceea ce privește producția de grăsimi, sarcina de a ajunge producția S.U.A. pe cap de locuitor se va rezolva și ea în cursul actualului cincinal, cunoscînd că încă în anul 1957 U.R.S.S. va produce, de exemplu, tot atîta unt cît a produs S.U.A. în 1956.

In Statele Unite ale Americii există condiții de sol și climă minunate pentru dezvoltarea agriculturii. Asemenea condiții există și în Uniunea Sovietică. Agricultura americană se bazează pe o tehnică foarte înaltă care permite o puternică creștere a producției și productivității muncii în agricultură. De asemenea tehnică dispune și agricultura sovietică. Dar U.R.S.S are un element în plus pe care nu-l au și nu-l pot avea S.U.A. Acest element este omul nou, sovietic, crescut în condițiile orînduirii sovietice, omul eliberat de cătușele exploatării, care nu lucrează pentru exploatatori, ci pentru el și poporul său. Și acest om poate face într-adevăr minuni. Iată cea mai sigură garanție că U.R.S.S va învinge în această întrecere pașnică S.U.A., cea mai puternică țară capitalistă, încă în decursul actualului plan cincinal.

V. Roman

POȘTA CONCURSULUI

In aprecierea jocurilor, folosirea numelor proprii rusești — a literei C în loc de K sau invers, nu se consideră greșeală, în afară de cazurile în care o asemenea substituire denaturează sensul cuvîntului.

St. Ionescu — Constanța: în ambele probleme pe care le ridicați ați greșit.

Damșescu Ion — Orașul Stalin: la 8 orizontal ați greșit; verificați soluția.

Stere Tomca — București: răspunsurile apărute pînă acum la „Poșta concursului" lămuresc o parte din problemele ridicate de d-voastră. Restul cuvintelor sînt corecte.

Brill Adolfina — Birlad: lămuririle pe care le cereți au apărut în numărul nostru din 17 mai.

Cernei V. — Buzău: „Mel" nu este greșit.

Dimancea Ion — București: criteriile de apreciere a jocurilor sînt cele publicate.

George Andrei Garian — București: consultați „Poșta concursului" din numărul anterior al gazetei noastre și vă veți convinge că cele 3 cuvinte sînt corecte.

Botea Mirică — București: pentru primele două probleme vă răspundem afirmativ; a treia se rezolvă prin încrucișare.

Ene Ion, Popa T. H., Leibu Marcel și Eugenia Alexandrescu — București: sînt rugați a trece pe la redacție pentru a căpăta lămuririle necesare.

★

SE REAMINTEȘTE CONCURENȚILOR CA TERMENUL DE PREDARE A SOLUȚIILOR ESTE 10 IUNIE A. C.

săptămîna

vineri

Presa americană exprimă regrete amare după defunctul guvern Guy Mollet care a adus — așa cum se exprimă „New York Herald Tribune" „contribuții de seamă la cauza europeană și atlantică".

Poate că poporul francez ar fi preferat ca fostul guvern să fi adus mai puține contribuții la cauza atlantică și ceva mai mult la cea franceză.

Un amănunt la care presa americană nu s-a gîndit.

In cursul unor vii dezbateri ale Congresului american, mai mulți congresmani s-au opus numirii lui Mc Leod ca ambasador în Irlanda sub cuvînt că acesta nu are nici o calificare pentru diplomație, în afară de aceea că are strînse legături cu Biroul federal de investigații și cu comisia pentru activitățile antiamericane.

.. Acum e absolut limpede că senatorii americani nu cunosc proverbul care cere să nu se vorbească de funie în casa spînzuratului.

sîmbătă

Cu ocazia ultimelor dezbateri din Camera Lorzilor cu privire la problema Suezului, lordul Hume, purtătorul de cuvînt al guvernului, a afirmat că agresiunea anglo-franceză ar fi dat și anumite rezultate „pozitive". Printre aceste rezultate pozitive, lordul Hume a citat „apariția S.U.A. în zona Orientului mijlociu".

Umorul britanic nu lipsește nici chiar din Camera Lorzilor.

De curînd, în orașul Dallas, statul Texas, a avut loc o reuniune a oamenilor de afaceri americani, convocată spre a lua în discuție „situația din Orientul mijlociu, petrolul și securitatea lumii libere".

Despre afaceri, nici un cuvînt. Să mai poftească dar comuniștii să pună la îndoială idealismul dezinteresat al capitaliștilor americani!

duminică

Ultimul număr al revistei americane „Business Week" cuprinde cifre interesante, în măsură să ajute la lămurirea noțiunii de „capitalism popular". Este vorba de remunerațiile primite de președinții consiliilor de administrație ale marilor trusturi americane. Astfel, unul dintre cei mai de vază „capitaliști populari", președintele consiliului de administrație al trustului „Bethlehem steel" a primit anul trecut sub formă de „salariu" 809.011 dolari. La rîndul lor, un număr de alte 12 persoane — președinți și membri ai consiliului de administrație ai trusturilor „Dupont", „General Motors" — au primit anul trecut sume depășind fiecare jumătate de milion de dolari.

Așa dar, iată 13 americani din 160.000.000 pentru care „capitalismul popular" este un mod de viață acceptabil.

Ziarul „Blitz" publică o știre din Caraci care, făcîndu-se ecoul unor comentarii din sursă oficială, anunță că misiunea militară americană din Pakistan a recomandat construirea unei baze de proiectile teleghidate în partea din Caşmir ocupată de acest stat.

...Incă un „ajutor tehnic" pentru țările slab dezvoltate.

luni

America latină continuă a fi patria comploturilor. Nu se termină bine unul în Argentina și se descoperă altul în Ecuador.

Ultimul în serie e cel din Costa-Rica. Din San-José, capitala micului stat, se anunță arestarea a trei cubani acuzați de a fi pus la cale asasinarea președintelui Figueres. Cu prilejul unei conferințe de presă, președintele a arătat că cei trei complotiști au declarat procurorului general că au fost plătiți de guvernul dominican.

Ce nu se poate face cu bani!

In cadrul unei conferințe de presă care a avut loc la Sevilla, directorul învățămîntului primar de pe lîngă guvernul franchist a recunoscut că în momentul de față există în Spania 4 milioane de analfabeți, dintre care 2 milioane sînt copii de virstă școlară. Inaltul dregător fascist a declarat, de asemenea, că în momentul de față în Spania se resimte nevoia de 25.000 de localuri de școli și că sînt urgent necesare reparații și renovări ale altor 17.000 de școli.

Cifrele sînt atît de edificatoare încît nu ne rămîne decît să adăugăm ceea ce dregătorul fascist — dintr-un exces de modestie, desigur — a omis să spună. Anume, că acestea sînt realizările cu care regimul franchist se prezintă după două decenii de dictatură.

marți

După suspendarea lui Dave Beck președintele sindicatului șoferilor de camioane, măsurile luate de Consiliul executiv al centralei A.F.L.—C.I.O. pentru „asanarea" gestiunii sindicatelor americane se succed cu o viteză vertiginoasă.

Recent, Consiliul executiv a hotărît să pună sub supraveghere conducerile sindicatului muncitorilor din distilerii și a sindicatului muncitorilor industriali. De asemenea, forul conducător al centralei A.F.L.—C.I.O. a suspendat conducerea sindicatului muncitorilor din spălătorii, implicată într-un scandal cu deturnarea fondurilor sindicale.

Dacă nici aceasta din urmă n-a izbutit să iasă basma curată din anchetă înseamnă că într-adevăr rufele erau atît de murdare încît n-au mai putut fi spălate în familie.

Vorbind în fața institutului american al fierului și oțelului, Richard Nixon, vicepreședintele S.U.A. s-a pronunțat împotriva reducerii creditelor afectate bugetului militar, deși a recunoscut că împotriva programelor militare, excesiv de umflate, s-a manifestat „o opoziție considerabilă" atît în Congres, cît și în rîndurile opiniei publice.

După cît se vede, în fața acestei opoziții d. Nixon rămîne inflexibil. O eventuală opoziție a magnaților fierului și oțelului l-ar fi făcut, desigur, mai maleabil.

miercuri

Anchetele întreprinse în ultimul timp de o seamă de publicații — ne informează săptămînalul „France Observateur" — oferă o imagine grăitoare despre lipsa de cunoștințe generale care caracterizează o mare parte a tineretului Franței.

Mai toți cei chestionați au putut să răspundă în legătură cu evenimentele sportive, au arătat că știu, de pildă, cine este învingătorul în turul Franței, au numit vedete de cinema dar n-au cunoscut nici numele președintelui Republicii Franceze, nici pe cel al primului ministru, iar o majoritate zdrobitoare a tinerilor nu știe nimic despre instituțiile și structura Republicii Franceze. Deși Franța duce un război colonialist sîngeros în Algeria și ziarele sînt pline de relatări privitoare la desfășurarea ostilităților din Algeria, la întrebările puse unui număr de recruți, majoritatea dintre ei n-au știut să spună nimic precis despre Algeria, pe care unii au situat-o la o distanță de 5.000 km de Franța, iar alții au considerat-o separată de metropolă prin Oceanul Atlantic.

Dacă mai era nevoie de demonstrat că războiul din Algeria e popular, dovada e acum făcută...

500.000 învățători au luat parte, în Japonia, la mitingurile organizate în semn de protest împotriva măsurilor represive aplicate de guvernul Kishi membrilor sindicatelor care au participat la lupta pentru majorarea salariilor.

..O lecție pe care învățătorii japonezi o dau guvernului lor, care în această împrejurare merită o notă proastă la purtare.

joi

Pentru naziștii din Germania occidentală s-au reîntors, s-ar părea, vremurile bune de altădată. Partidul „Reichului german", care a adunat din nou într-o oală toată crema vechilor cadre hitleriste, s-a întrunit la Köln. Foștii participanți ai congreselor de la Nürnberg au aplaudat îndelung pe oratorul care a arătat că a venit timpul să se pună, în sfîrșit, capăt oricăror... discriminări față de vechii S.S.-iști și au cerut:

— să înceteze o dată pentru totdeauna vorbăria despre dezarmare și denazificare.

— să fie eliberați naziștii încă întemnițați.

Pe coridoarele sălii în care s-a ținut congresul se vindeau cărți care glorifică faptele de arme ale diviziilor „cap de mort". Delegații, dintre care cei mai mulți au venit costumați în pantaloni de călărie și cizme, n-au încetat o clipă să ciocnească halbele de bere în timpul „lucrărilor".

Programul adoptat este, desigur, minimal. Date fiind antecedentele participanților n-ar fi de mirare ca la următorul „congres", el să fie completat, cu o serie de alte revendicări, ca de pildă:

— redeschiderea imediată a întreprinderilor de la Auschwitz, Maidanek, Buchenwald, Treblinka.

— reînființarea Gestapoului și a celorlalte instituții ariene.

— arderea pe rug a tuturor cărților.

Etc. Etc.

Tratative sovieto-vest-germane

Guvernul sovietic a invitat la Moscova o delegație guvernamentală a Republicii Federale Germane pentru tratative asupra problemelor care făcuseră obiectul cunoscutului schimb de mesaje între președintele consiliului de miniștri al U.R.S.S. și cancelarul federal. O notă din 24 mai a ministerului afacerilor externe al U.R.S.S. către ambasada R.F.G. la Moscova precizează că „guvernul sovietic are în vedere, printre altele, încheierea unor acorduri corespunzătoare, care să creeze o bază trainică pentru lărgirea și dezvoltarea multilaterală a legăturilor comerciale, tehnico-științifice și culturale" *între cele două țări, precum și* „încheierea unei convenții consulare care să stabilească drepturile părților de a apăra interesele cetățenilor lor".

Trecute din faza mesajelor în aceea a raporturilor directe între guverne, tratativele de la Moscova pot și ar trebui să devină un început promițător. Ele ar crea un fundament economic important pe care s-ar putea înălța ulterior edificiul relațiilor normale dintre cele două țări. Posibilitățile comerțului dintre U.R.S.S. și R.F.G. sînt atît de numeroase și de vaste, avantajele care ar decurge pentru ambii parteneri atît de incontestabile încît un tratat care ar folosi într-adevăr toate posibilitățile de schimb dintre cele două părți ar constitui o trăsătură de unire de loc neglijabilă. Legăturile tehnico-științifice și culturale ar contribui la o mai bună cunoaștere reciprocă și ar putea fi un factor determinant în stabilirea unei ambianțe de mai multă încredere și dispoziție de colaborare. Chiar cînd

n-au fost prea strînse în trecut, relațiile corecte și înțelegătoare între Uniunea Sovietică și Germania au fost favorabile amînduror țări și au constituit un element de stabilitate europeană. Sînt toate motivele să se creadă că, și în momentul de față, ele ar putea contribui în oarecare măsură la o destindere care ar depăși chiar cadrul raporturilor bilaterale.

Rămîne numai ca partea vest-germană să facă dovada unei dispoziții de colaborare tot atît de evidentă ca aceea manifestată pînă acum de partea sovietică.

De unde vin dificultățile

Propunerile sovietice în problema dezarmării au pus pe conducătorii americani în situația de a trebui să răspundă nu numai la Londra (unde Stassen, delegatul Statelor Unite, a întrerupt discuțiile pentru două săptămîni), dar și la Washington, unde opinia publică, profund impresionată, s-a manifestat în întrebările îngrijorate ale cîtorva ziariști.

Un comentariu TASS a arătat că, în sînul guvernului american, și-au făcut loc divergențe serioase în privința atitudinii ce urmează să fie prescrisă lui Stassen. In timp ce Departamentul de Stat este de părere că propunerile sovietice „nu sînt acceptabile" dar că discuțiile „trebuie continuate", ministerul de război susține necesitatea unui refuz categoric. Intr-adevăr, amiralul Radford, președintele grupului unit al șefilor de stat major al S.U.A., s-a declarat împotriva oricărui acord de dezarmare care ar stipula „cerul deschis", o zonă demilitarizată în Europa și reducerea forțelor americane. Declarația aceasta nu s-a bucurat însă de prea bună primire în opinia publică americană. Mai prudent, Dulles a opinat că o înțelegere asupra unei zone de inspecție în Europa nu este exclusă. Nici președintele Eisenhower nu a respins posibilitatea unui acord, dar l-a condiționat de rezolvarea prealabilă a unei serii de probleme litigioase.

Intre timp, presa americană a început să vînture ideea unei așa zise „zone subțiri". E vorba de zona de fotografiere aeriană care ar cuprinde o parte din U.R.S.S. și toate țările de democrație populară, dar n-ar cuprinde Anglia, principală bază atomică americană. Pe de altă parte, zona de inspecție aeriană ar trebui să fie proporțională cu dimensiunile teritoriale respective; cu alte cuvinte, S.U.A. ar oferi o suprafață de inspecție sensibil mai redusă decît U.R.S.S.

Nu se știe dacă ne aflăm în fața unor simple balbane de încercare și dacă Stassen se va întoarce la Londra cu contrapropuneri mai mult sau mai puțin apropiate ipotezelor de mai sus. Cert este că și unele și altele sînt inacceptabile și ar vădi numai dorința de a continua discuțiile, dar nu și de a ajunge la o înțelegere, adică la dezarmare. In ceea ce privește „condițiile prealabile" pomenite de președintele Eisenhower, nu este inutil să se amintească cele spuse de N. S. Hrușciov lui Turner Catledge, șeful redactor al lui „New York Times", „S-ar putea să mai treacă 200 de ani pînă să ne întîlnim din nou, deoarece în aceste probleme sîntem neîndupleca-ți". Reluate la Londra în spiritul întrevăzut din declarațiile de la Washington, tratativele pentru dezarmare ar bate pasul pe loc. Opinia publică a fost însă avertizată și ea nu va ezita să vadă pe urzitorii unor eventuale noi greutăți în calea dezarmării în acei care confundă un acord cu un dictat și concep concesiile numai unilateral.

O punere la punct și un avertisment

Se știe că agresiunea împotriva Egiptului a ocazionat glasul răspicat al mesajelor lui N. A. Bulganin și dacă agresorii s-au temperat brusc, aceasta se datorește desigur în mare parte energicei intervenții sovietice. Popoarele Africii și Asiei au apreciat așa cum se cuvine rolul hotărîtor al Uniunii Sovietice în salvgardarea independenței Egiptului. Ele au constatat o dată mai mult consecvența atitudinii antiimperialiste și anticolonialiste a U. R. S. S. Relațiile dintre Uniunea Sovietică și popoarele arabe s-au întemeiat în toate împrejurările pe respectarea egalității în drepturi a partenerilor, pe principiul avantajelor reciproce și al neamestecului în treburile interne.

Dar promotorii „doctrinei Eisenhower" au avut nevoie de un pretext, de o perdea de fum pentru intervenția lor, pentru apariția flotei a 6-a americane în Mediterana Orientală, pentru lovitura de stat din Iordania. Și atunci propaganda lor a recurs la gogoriță „comunismului sovietic" ca mobil al celor petrecute la Aman, iar regele Hussein, unealtă docilă, s-a pretat cu o egală rea credință și miopie politică, la jocul petroliștilor și militariștilor americani și, într-un interviu acordat agenției „United Press" a încercat — așa cum spune o declarație TASS — „să scoată basma curată pe adevărații vinovați ai evenimentelor din Iordania și, totodată, să arunce o umbră asupra politicii Uniunii Sovietice față de țările Orientului apropiat și mijlociu".

„Uniunea Sovietică este vital interesată ca în regiunea Orientului apropiat și mijlociu să domnească pacea și liniștea" precizează declarația TASS, care amintește că situația de la frontierele U. R. S. S. „nu poate să nu afecteze interesele securității ei". Declarația demască cele petrecute în Iordania: pregătirea cu ajutorul ambasadei S. U. A. la Aman a loviturii de stat menită să instaureze dictatura reacțiunii și să transforme țara într-un focar de diversiuni împotriva celorlalte state arabe, pentru impunerea „doctrinei Eisenhower". „Cei vinovați de evenimentele din Iordania — spune TASS — sînt liberi să întoarcă cum vor faptele". Dar ceilalți, popoarele arabe îngrijorate de libertatea și independența lor, popoarele Asiei și Africii care luptă pentru abolirea vestigiilor colonialismului au văzut faptele în adevărata lor lumină. Cît despre profitorii evenimentelor din Iordania, ar trebui să înțeleagă tot atît de rapid ca în octombrie 1956 întreaga greutate a avertismentului sovietic.

O logică învechită

Presa britanică și americană s-a arătat prea discretă asupra tratativelor de la Bonn între cancelarul Adenauer și secretarul Departamentului de Stat, Dulles, și apoi între același și primul ministru britanic, MacMillan. S-a mărturisit fără jenă că, în ceea ce privește problema dezarmării, în curs de discuție la Londra, Adenauer l-a supralicitat pe Dulles, căutînd să-l convingă să nu facă nici o concesie punctului de vedere sovietic. Cît despre MacMillan, acesta urma să fie determinat a renunța la reducerea forțelor britanice de pe teritoriul vest-german. Teza lui Adenauer susținea existența unei legături directe între dezarmare și reunificarea germană, în sensul că orice pas spre dezarmare trebuie să aibă drept condiție preliminară integrarea întregii Germanii în Pactul Nord-Atlantic.

Cheia securității federale nu stă, după cancelarul Adenauer și echipa sa guvernamentală, în dezarmare ci dimpotrivă în înarmare: refuz de dezarmare la Londra, înarmare continuă la Bonn. Dacă în subcomitetul comisiei O.N.U. pentru dezarmare de la Londra trebuie să se refuze propunerile minimale făcute de U.R.S.S., la Bonn se elaborează un buget militar de 9 miliarde mărci. Sensul în care aceste miliarde vor apăra securitatea vest-germană se poate întrezări în cîteva date. Schemele de recrutare ale Bundeswehrului prevăd un general la 1900 soldați și 10 gradați la 12 oameni de trupă. Aceasta face ca cei 250.000 oameni, cît trebuie să cuprindă cele 12 divizii ale armatei vest-germane, să posede cadre ofițerești pentru mai mult de 50 divizii. Este evident că ne găsim în fața unei prime etape și că cele 12 divizii constituie cadrele viitoarei armate vest-germane. Generalul Heusinger arătase că Bundeswehrul „redus" va avea mai multe blindate decît a posedat întreaga armată hitleristă la declanșarea războiului antisovietic, iar expertul militar german Adalbert Weinstein a precizat că nucleul Bundeswehrului va fi format din bombardiere strategice pentru arme atomice. Dacă amintim și că ministrul de război Strauss a obținut cîștig de cauză în teza sa, mai veche, cu privire la stocarea de arme atomice pe teritoriul german și că viitoarele discuții Adenauer-Norstad vor avea ca obiect cererea înzestrării grabnice a Bundeswehrului cu arme atomice, căpătăm o imagine cuprinzătoare a modului în care guvernul federal concepe modalitatea securității sale. Clausewitz descoperise că războiul este continuarea discuțiilor cu alte mijloace; Moltke decretase că cea mai bună apărare este ofensiva. Teoreticienilor vest germani de ultimă oră le sîntem datori pentru actualizarea vechilor concepții.

Cronicar

Sub semnul comunității de luptă

După vizita din trecutul apropiat a lui N. A. Bulganin și N. S. Hrușciov în India și Birmania, călătoria lui K. E. Voroșilov în China, Indonezia, Vietnam și Republica Populară Mongolă constituie la scurt interval a doua mare manifestare a prieteniei care leagă popoarele Asiei de popoarele Uniunii Sovietice.

In răstimpul dintre cele două călătorii s-au produs o serie de evenimente internaționale care au invederat și mai pregnant popoarelor afro-asiatice adevărata poziție a Uniunii Sovietice. Ajutorul acordat R. P. Chineze în construirea unei puternice economii socialiste, sprijinul economic acordat Indiei și Birmaniei în mod dezinteresat și necondiționat politic, neinfluențat de faptul că ultimele două țări au regimuri politice deosebite de acela al Uniunii Sovietice, au demonstrat miliardului de oameni ai continentului asiatic sinceritatea cu care U.R.S.S. concepe coexistența pașnică și colaborarea activă. Criza Suezului, agresiunea împotriva Egiptului și a Yemenului, șantajul și lovitura de stat din Iordania, războiul din Algeria, comploturile din Sumatra și Celebes, au prezentat în schimb popoarelor legate prin angajamentele de la Bandung, o dată mai mult, imperialismul fără mască.

Ca și India și Birmania, Indonezia nu este o țară socialistă. Politicește este neutră, economicește este dispusă a primi ajutorul oricui i-ar respecta independența. Din această cauză declarația președintelui Sukarno: „Noi trăim de dragul ideii libertății, iar popoarele Uniunii Sovietice ne ajută să cucerim libertatea" este atît de importantă și va fi înțeleasă la justa ei valoare de toate popoarele Asiei și Africii care luptă și ele pentru libertate, pentru independență, pentru ridicarea nivelului de trai. Uniunea Sovietică nu are alte interese în Asia sudică și sud-estică, sau în Africa, decît interesele păcii și ale prieteniei între popoare. Uniunea Sovietică s-a manifestat consecvent și neîntrerupt împotriva imperialismului, împotriva colonialismului. Lupta popoarelor asiatice și africane împotriva acestor vestigii ale trecutului le-a legat de Uniunea Sovietică mai strîns decît ar fi făcut orice tratat politic. Sub semnul acestei comunități de luptă trebuie să se interpreteze entuziasmul cu care milioanele de oameni au salutat pe N. A. Bulganin și N. S. Hrușciov și zilele acestea pe K. E. Voroșilov.

SOMNAMBULISM POLITIC

desen de V. Fomicev

Mitologie și afaceri

In Statele Unite, niciodată mitologia n-a fost atît de populară ca azi. La concurență cu numele bandiților celebri și ale frumoaselor ecranului, sînt pomenite neîncetat în presă numele lui Jupiter, Atlas, Titan, Ajax, Hercules și ale altor eroi ai vechilor legende elene și romane. De unde atîta cultură? Să-i fii cuprins pe miliardari dorința de-a populariza basmele antice? Explicația e mai simplă: Titan, Atlas etc. nu sînt decît numele proiectilelor teleghidate, cu încărcătură atomică, la care visează zi și noapte patronii Americii.

Zeii vechi se mulțumeau cu sacrificarea unor vite. Zeii noi cer miliarde de dolari (șase miliarde numai anul viitor). Ca să-l țină pe Atlas în spinare, americanul de rînd plătește impozite grele. De aci, eforturile disperate ale presei de a face cît mai simpatice viitoarele arme purtătoare de moarte. De pildă, unul dintre proiectile a fost numit admirativ „Rascal", ceea ce pe englezește înseamnă „Pungașul" sau „Șnapanul", numire menită să-l facă agreabil, spre deosebire de proiectilul „Honest John" (Ion cel Cinstit) care e de un gen cam învechit.

„In apropiere de capul Canaverll, în Florida — scrie cu entuziasm revista „Time" — **turiștii locuiesc în hoteluri denumite „Proiectilul mării", mănîncă în restaurante numite „Frigarea proiectil" și organizează petreceri pe o plajă de unde pot urmări lumina roz a focului îndepărtat al proiectilelor; dimineața, pescarii aduc în plasă bucăți de proiectil".**

Cît de romantic! Presupunînd că tinerii americani își mai pierd vremea cu declarații de dragoste, se poate imagina, pe plaja respectivă, o fermecătoare idilă. In locul clarului de lună: lumina rachetelor. In loc de păsărele: vuiete și explozii. El, visător: Mi-ai străpuns inima cu viteza unui Proiectil Balistic Intercontinental Atlas! Dă-mi voie să-ți ofer, în amintirea acestui minunat concediu odihnitor, o schijă de cîteva kile care tocmai a căzut lîngă căpșorul tău radioactiv. — Ea: Lasă-mă, dă-mi drumul, că explodez. Mai bine mi-ai oferi o masă la „Antricotul teleghidat"...

Și așa mai departe... Dar americanii de rînd, lipsiți de romantism, nu par a aprecia farmecul noilor lor zei; revista „Newsweek" scrie dezamăgită: **„Gărzile care însoțeau prototipul noului P. B. I. C. Atlas în cursul călătoriei sale... de la San Diego la centrul experimental din Florida au fost uimite de lipsa de curiozitate cu care era întîmpinat monstrul lung cît o jumătate de bloc..."** E într-adevăr de mirare: să treacă pe lîngă tine un monstru atomic atît de simpatic și să nu dai buzna peste el, să nu-l ciocănești puțin, numai așa, din curiozitate, ca să vezi dacă nu explodează... Lipsă de romantism!

In schimb, marii miliardari îmbină minunat spiritul practic cu visul la fel de roz ca și lumina rachetelor. De mult, ei s-au obișnuit să rezolve toate printr-o simplă apăsare pe un buton: grevă? apasă pe buton și cheamă poliția și pe „bossii" sindicali; revoltă în Guatemala? alt buton și țăranii sînt înecați în sînge; Iordania vrea independență? — butonul! — și flota a 6-a pornește să explice doctrina Eisenhower. Vă închipuiți cît de mult ar da ei acum ca să poată organiza și un război „apasă pe buton": socialism? Apasă pe un buton și vajnicul Hercule, împreună cu un Șnapan, pornesc vijîind să desființeze o bună parte a pămîntului; cum? mai rezistă? alt buton, și bătrînul Jupiter, vechi slujbaș al trusturilor, își ia asortimentul de fulgere și pleacă urlînd să-i trăznească pe țicăloșii care nu vor să admită dominația mondială a Americii. Cum le mai palpită degetele, cu cîtă hărnicie ar apăsa ei pe buton, și de-o sută de ori, ba ar sta bucuroși și zece ani să apese zilnic de mii de ori pe buton, numai să termine odată cu comunismul, măcar să-l retrogradeze la rangul de „stafie", cum era în secolul trecut! I-a încălzit atît acest vis roz, încît la 4 ianuarie, în **„U. S. News and World Report"** au publicat o hartă cu obiective sovietice pe care scria **„Aceste obiective ar putea să fie lovite în 40 de minute de către un superproiectil expediat din Washington".**

Bieții americani s-au simțit ca pe frigare și pe bună dreptate, pentru că frumosul proiect avea două mici cusururi: unul geografic și celălalt gramatical. **Geografic:** distanța de la Washington la lacul Baikal este — ciudat, nu? — exact aceeași ca și distanța de la Baikal la Washington. Deci, dacă un Titan oarecare „ar putea" călători spre Baikal în 40 de minute, e foarte probabil că, să zicem un Ciclop, poate ajunge de la Baikal la Washington în 20 de minute. Mai grav e însă neajunsul gramatical legat de expresia „ar putea". In totdeauna timpul condițional e legat de un **dacă: ar putea... dacă...** Și în cazul de față, așa stau lucrurile: proiectilul ar putea ajunge în 40 de minute **dacă** ar exista un asemenea proiectil.

Or, din toate trăsăturile vechilor zei mitologici, noii Titani, Jupiteri și Atlași americani n-au moștenit decît una singură: sînt creații de basm. Nu există. Există acolo doar Șnapani mărunți, nu și proiectile de lungă distanță. In momentul de față, bietul Atlas și confrații americani de aceeași rază, n-ar putea decît — și așa încă e problematic! — să fie expediați în văzduh; presupunînd că nu explodează la pornire, cum au explodat cîțiva, la destinație nu pot ajunge niciodată, deoarece, la prima reintrare în atmosferă, avînd viteza unui meteor, s-ar freca de aer cu atîta putere, încît s-ar topi fără urmă, dacă însă le încetinești mersul, atunci pot fi lesne interceptați. Nu mai vorbesc că Atlas nu poate fi nici teleghidat, deoarece adversarul poate „bruia" lungimea de undă (și cine știe unde-l mai trimite!), dar nici nu poate fi încredințat giroscopului. La toate aceste probleme, tehnica americanilor n-a găsit soluții. Tipurile americane existente, avioane teleghidate (și nu rachete) cu o viteză de 1.200 km. pe oră, o iau razna, și un „Șnark" în valoare de 1 milion de dolari, pornit de pe romantica plajă a Floridei, a „evadat", neputînd fi controlat, și a dispărut în... jungla braziliană. Cît despre Atlas, el e proiectat nu asupra vreunui obiectiv experimental, ci proiectat... pe hîrtie; ar urma să aibă o viteză de 8.100 mile pe oră, dar îi trebuie trei ani, dacă nu mai mult, ca să ajungă abia în faza de început, numită „capacitatea inițială de a întreprinde operații militare". **„Și mai mulți ani** — scrie cu mare regret revista „Time" — **vor trece pînă ce Atlas va putea fi adus în linia de front a S.U.A."** Alte reviste vorbeau insistent despre anul 1967.

In acest timp însă, sovieticii, mult inferiori americanilor în ce privește reclama, stau în schimb ceva mai binișor în ce privește proiectilele: ele nu **„ar putea"** ajunge unde trebuie, ci — în caz că cineva dă prin fapte dovadă că e curios să vadă cum arată acești monștri — ele pot fi servite imediat, prompt și conștiincios, la domiciliu. Americanii au proiecte, iar sovieticii — proiectile. E drept, oamenii sovietici nu le înconjoară cu atîta reclamă de îndrăgostiți, preferind să ceară **interzicerea tuturor armelor atomice și reducerea înarmărilor.** E drept că n-au restaurante „La frigarea proiectil", dar — așa cum spune raportul Symington al Senatului american, întocmit pe baza unei anchetări a ofițerilor superiori americani — **„Rusia a început mai devreme decît S.U.A. dezvoltarea proiectilelor balistice și pare să fi... întrecut S.U.A. în unele aspecte, cel puțin în privința I.C.B.M. și I.R.B.M. (adică a proiectilelor intercontinentale, de lungă distanță, și a celor de distanță medie). S-a vădit că rușii au realizat proiectile de o rază superioară celor ale noastre".** O altă comisie oficială, de 50 de savanți și industriași, condusă de James Killian, arată în schimb că în ce privește viitorul, superioritatea va aparține tot sovieticilor: pînă **în 1965 „sovietele se vor bucura de o importantă dominație în privința proiectilelor intercontinentale".** Ce se va întîmpla însă după 1965? Profesorul Teller, principalul teoretician al bombei H, declară: **„Avansul rușilor e atît de mare, încît e în prezent ireversibil". „Acum zece ani, cei mai buni savanți ai lumii erau fără contestație cei din S.U.A.... Peste 10 ani, cei mai buni savanți se vor găsi, fără contestație în U.R.S.S."**

Tipînd pe toate drumurile despre superioritatea sovietică, patronii americani, în loc să accepte propunerile sovietice de dezarmare, dimpotrivă, inițiază așa-numitul „plan de urgență", care prevede sume fantastice pentru proiectarea și realizarea viitoare a unor proiectile intercontinentale. Atlas e numit de pe acum de către revista „Time" **„un nou factor de menținere a păcii" (?!),** deși mai are mulți anișori pînă să se poată menține el însuși pe picioare; **„un german bine crescut care l-a ajutat pe Hitler să construiască bombele V-2"** și care acum lucrează în S.U.A. e poreclit de aceeași revistă **„omul zilei de mîine"**, iar restaurantele de tipul „Frigarea proiectil" și „Chifteaua teleghidată" sînt omagiate ca supremul mijloc de a asigura o digestie plăcută. Explicația acestei optimiste încăpățînări — care costă popoarele mari sacrificii — se găsește în proporțiile uriașe ale ciolanului pe care-l rod marile corporații americane de pe urma înarmărilor.

In spatele vechilor zei ai Greciei se aflau forțele naturii și ale societății, pe care oamenii nu puteau să le înțeleagă și să le pătrundă. In spatele noilor zei ai Americii — Jupiter, Atlas, Titan, Hercules, Ajax și fiii — stau marile corporații Convair, General Electric, Remington, Douglas, Bell și alte mari corporații, împreună cu marele lor ciolan. Al lor e „nu"-ul care întîmpină toate propunerile sovietice de încetare a goanei înarmărilor, pe capul lor cade răspunderea pentru privațiunile pe care această goană le aduce oamenilor simpli, al lor e curajul de sinucigaș care se joacă în chip sinistru cu focul. Noroc că există în zilele noastre un Prometeu dezlănțuit, în fața căruia tridentul cu trăsnete al senilului Jupiter își pierde puterea; acest Prometeu, împreună cu oamenii de pretutindeni, pe care întotdeauna îi aduh și apărat de urgia zeilor, veghează vigilent. Ei sînt unii, au putere, în sufletul lor trăiește flacăra nobilă a păcii și a vieții: au toată puterea pentru a nu permite fiarei să iasă din vizuină și pentru a pune capăt goanei nesăbuite a înarmărilor.

Sergiu Fărcășan

„VEAC NOU" organ al Consiliului General A.R.I.U.S. Apare săptămînal. Redacția și administrația: strada Ion Ghica 5—7, Telefon 3.03.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii, București.
ABONAMENTE: pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei; pe un an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. STAS — 3452 — 52.